

EEN SCHADUW LEVENSLANG

COCON

CONTACTBLAD VAN DE VERENIGING OUDERS VAN EEN VERMOORD KIND

JAARGANG 9 NUMMER 4

15 DECEMBER 2009

REDACTIE COCON

**Lucrea Kern
Paul Kuiper
Wil Vreeburg**

**tel. 024-3241320
tel. 074-2439826
tel. 073-6563206//06 15087935**

**l.kern@kpnplanet.nl
kuiper.p@tiscali.nl
wvreeburg@home.nl**

Illustraties Lucrea Kern.

Reacties, verhalen, gedichten en nieuws naar:

**Redactie COCON
Wil Vreeburg
Klein Brabant 171
5262 RS Vught**

De volgende Cocon verschijnt op 15 maart 2010.

Kopij vóór 15 februari sturen naar het redactieadres.

De redactie behoudt zich het recht voor te lange bijdragen te weigeren of in te korten.

BESTUUR V.O.V.K.

**Sophia Kammeijer
Frits de Jong
Jos Vreeburg
Arsène van Nierop
Jack Keyzer**

**voorzitter
secretaris
penningmeester
bestuurslid
bestuurslid**

**telefoon 06-51 50 96 20
Moeselschansweg 36 6005 NA Weert
bankrekening: postbank 28 33 50**

VAN DE REDACTIE

Decembermaand.

Regen die op de ruiten klettert.

Of een voorzichtige aanzet naar de winter. Maand van feest en maand van terugblikken. Maand van kaarsjes aansteken en dicht bij elkaar kruipen. Kijken in een open haardvuur en in dat vuur het gezicht van ons kind zien, lachend, huilend of gewoon spelend.

December, in ieder geval een maand die niet is als de andere.

Meer dan andere maanden blikken we terug. Een aantal onder ons verloor in deze maand hun kind. Dan zal er van feestvreugde weinig te merken zijn. Dan wil je het liefst een winterslaap houden en gewekt worden door een voorzichtig voorjaarszonnetje.

Sommigen herdenken de geboortedag van hun kind. Ooit een feestdag.

Hier denk ik aan als ik de rubriek Wij herdenken bekijk en daar de jonge mensen zie die er niet meer zijn. Zij mogen niet meer meedoen. Zo voelt dat toch.

Ze werden weggerukt en de maand december kreeg voorgoed een dubbele rouwrand.

Onze vereniging groeide ook dit jaar weer.

Dat zal ook zo blijven, want het kwaad zullen wij niet kunnen uitbannen. Wat we kunnen doen is er voor elkaar zijn voor een luisterend oor en een arm om de schouder.

Tijdens de bijeenkomst op 11 november in Leusden heeft Jan Peter Balkenende geluisterd

naar onze verhalen. Dit deed hij met zichtbare betrokkenheid.. We waren hem daar unaniem dankbaar voor. Het is goed dat er oog komt voor de nabestaanden van ernstige geweldsdelicten. Daar zetten we ons al die jaren voor in met zichtbaar resultaat.

Tijdens deze bijeenkomst waren er ook enkele broers en zussen. Zij worden in het hele proces dat ouders doormaken, soms een beetje vergeten. Terwijl hun verdriet niet minder is, wel anders. Mijn dochter zei eens, ik verloor niet alleen mijn zus, maar ook mijn moeder. Dat doet pijn en als moeder beseft je dan, dat je er, ondanks dat je dacht je best te doen, een hele tijd niet meer was als voorheen voor de andere kinderen.

Hierbij doen we een oproep aan de broers en zussen om via de Cocon ook van zich te laten horen. Stuur jullie bijdragen aan ons en we gaan ervoor zorgen, dat jullie een aparte rubriek krijgen.

Ieder van ons vindt op den duur een weg om het verdriet te leren dragen. We zien dat aan de lotgenoten die al langer bij de vereniging komen. De tijd doet iets met ons en met ons verdriet. En soms vragen we ons af, hoe is het toch mogelijk dat we zo sterk zijn. Dat kunnen we meegeven aan de mensen die we de komende tijd weer gaan ontmoeten in Leusden.

Op 19 december sluiten we daar dit jaar af met een mooie herdenkingsbijeenkomst, waarin we onze kinderen centraal stellen en voor hen een lichtje opsteken. Na afloop gaan we in het naastgelegen restaurant wat eten.

Deze laatste bijeenkomst van het jaar wordt steeds meer een traditie die door iedereen heel erg op prijs wordt gesteld. Moge dit alles kracht geven om ons het nieuwe jaar met hernieuwde krachten tegemoet te gaan.

De redactie wenst u allen goede dagen toe met een hoopvol begin in 2010.

EEN GOED 2004

Onlangs las ik mijn columns nog eens door. De onderstaande schreef ik in december 2003. U bent gewaarschuwd, de tekst klinkt cynisch en dat is ie ook. Mag een mens ook wel eens een zeker cynisme aan de dag leggen? Ik dacht het wel.

Een zuurpruim.

Nu het jaar zich ten einde spoedt gaan we elkaar weer van alles toewensen. Dat het maar mag worden wat je ervan verwacht en meer van dat soort onzin kramen we uit.

Daar zijn we heel goed in, in holle frasen, nietszeggende kerstkaarten versturen met grote lachende kerstmannen en gekleurde ballen.

Ja, mijn stapel kaarten ligt ook al weer klaar.

Ik doe er weer aan mee, terwijl ik tegelijkertijd als ik ermee bezig ben een gruwelijke hekel aan mezelf begin te krijgen. Waarom doe ik dit eigenlijk? Maar het antwoord daarop moet gewoon zijn, uit lafheid, omdat ik niet zo flink durf te zijn om gewoon te zeggen: verrek maar met die kaarten, laten we door het jaar heen een beetje aardig voor elkaar zijn.

Ja, dat zou ik moeten zeggen, maar ik stuur gewoon die kaarten weg, hufter die ik ben.

Laten we nu nog maar weer eens de hoop uitspreken op een nieuw jaar waarin mensen elkaar niet meer naar het leven staan, een jaar waarin ik niet dagelijks mijn krant opsla en gruwelijke wreedheden moet lezen en menselijke misverstanden tot me moet nemen.

Nee, een jaar waarin iedereen, maar dan ook echt iedereen, eens het vaste voornemen zou maken om lief te zijn voor de ander, om mededogen te hebben met de ander, om niet meer te oordelen over de ander.

Om vrede te prediken, de andere wang weer toe te keren etc. Bij deze goedbedoelde wensen wil ik het voor dit jaar laten.

VAN HET BESTUUR

Er zijn geen dagen zonder jou....

Zo eindigde het gedicht dat Dolf Jansen schreef voor de Dag van Gedenken.

En zo ervaren wij ouders het ook.

Er zijn dagen van groot gemis, dagen van koestering van de naam, dagen met een glimlach om een mooie herinnering.

Wij ouders, die ons kind kortgeleden verloren hebben worden door het intense verdriet nog in volle heftigheid overspoeld. Is er iets meer rust gekomen dan kunnen we de namen van onze kinderen noemen, en soms vertellen we met een glimlach over ons prachtige kind of over datgene dat ons veerkracht geeft. Waardevol is dat we elkaar troost en aandacht proberen te geven, en dan zie je dat tranen gedroogd worden en een arm om elkaar wordt geslagen.

Ook onze onmachtige woede mag er zijn.

Wat kan herkenning dan goed doen.

Het afgelopen jaar organiseerden we een aantal bijzondere bijeenkomsten.

Te gast waren cardioloog en schrijver Pim van Lommel over zijn boek 'Eindeloos bewustzijn', traumapsycholoog Herman de Mönning en minister-president Balkenende.

Verder werkte het bestuur dit jaar mee aan: Studiebijeenkomst van de Strafsectie van de Rechtbank Den Haag;

Symposium 'Hoop op toekomst' over levenslange gevangenisstraf in Groningen;

Symposium 'Slachtoffers in de media publiek bezit tegen wil en dank' georganiseerd door Slachtofferhulp Nederland;

'Wijs op Reis' campagne van het Ministerie van Buitenlandse Zaken;

Gesprek met rechters en officieren van justitie op het Ministerie van Justitie;

Door het Openbaar Ministerie gedaan verzoek de brieven te beoordelen die zij naar slachtoffers en nabestaanden verzenden;

We stellen daarbij steeds de positie van nabestaanden aan de orde, en de verbeteringen die wij voor ogen hebben.

Niet alleen ouders, maar ook broers en zussen kwamen een aantal keren bij elkaar.

Ook voor hen geldt dat zij zonder hun zus of broer opnieuw moeten leren leven.

Voor ons allen geldt nu en in de toekomst ...

Er zijn geen dagen zonder jou.

Sophia Kammeijer

ONZE TROUWE VRIJWILLIGER

*Joep van de Geer gaat ons verlaten.
Daarom stelden wij hem een aantal vragen.*

Wanneer of waardoor raakte je betrokken bij de VOVK?

Bij één van de eerste bijeenkomsten zijn Jacob en Frida Roorda aanwezig geweest en Jacob heeft in de eerste tijd in het bestuur gezeten. De dood van hun zoon Pieter Jorn heeft destijds een heel grote impact gehad in onze stad Franeker, in onze Vrije Evangelische Gemeente, maar ook voor mij persoonlijk in mijn eigen vorming als predikant. De gewelddadige dood van zo'n jongen van 15 is de eerste tijd gewoon niet in te passen in het bestaan van zijn ouders, zijn vrienden. Maar ook zo'n wijdere omgeving als een school en een kerk zijn eerst echt van slag en weten niet hoe ze daar op moeten reageren.

Als predikant heb ik daarin mijn weg gezocht. Er wordt dan vaak gesproken over balans tussen nabijheid en distantie, maar ik had het gevoel dat je bij iets dat zo ontwrichtend is, gewoon moet kiezen: of je blijft op afstand staan, of je laat het dicht op je huid komen en dan raakt het je zo dat het je niet meer loslaat. Het heeft ook zelfs wel effect gehad op ons eigen gezin, mijn relatie. Ik was zo bezig met wat er gebeurde bij Jacob en Frida, Gerbrich en Anne-Marte, de vrienden van Pieter Jorn en wat dat in de gemeente opriep, dat ik te weinig aandacht had voor het effect dat alle gebeurtenissen op mijn vrouw Helma hadden. Uiteindelijk is de vriendschap die gegroeid is met Jacob en Frida toen ontstaan, en dat is letterlijk en figuurlijk een 'vriendschap voor het leven'.

Dat is volgens mij ook wat de VOVK bij elkaar houdt: jullie als ouders zijn allemaal geraakt door de gewelddadige dood van jullie kind, dat is de aanleiding tot het bestaan van de vereniging. Dat is de verschrikkelijke aanleiding die nieuwe ouders in de kring brengt. Maar wat jullie bij elkaar houdt is een soort 'vriendschap voor het leven'. Daarom gaan zoveel gesprekken over hoe je de draad weer oppakt, of anders gezegd: hoe je de prikkeldraad van dit verschrikkelijke feit inweeft in jouw/jullie levensdraad.

Nadat je betrokkenheid bij Jacob en Frida een feit was, moest je toen lang nadenken om je als vrijwilliger voor de VOVK op te geven?

Nee, zeker niet. Eerder andersom: ik was nog predikant in Franeker toen Jacob bestuurslid werd en zij vaak naar Leusden gingen. In die periode heb ik direct aangegeven: nu ik nog predikant ben kan ik het naar mijn gezin niet maken om naast al die zondagen en avonden ook nog regelmatig op zaterdag weg te zijn, maar als ik wat kan doen, moet je het zeggen. Toen ik geestelijk verzorger werd heb ik me direct beschikbaar gesteld en begon eerst met een groep volwassen broers en zussen die toen bij elkaar wilden komen. Die groep viel na enige keren grotendeels uit elkaar, Brenda Oosterbaan stopte als vrijwilliger en vanaf dat moment heb ik samen met Yola heel wat keren de groep ouders in tweeën kunnen splitsen en de themagesprekken geleid.

Je zegt: of je blijft op afstand staan, of je laat het dicht op je huid komen. Hoe is voor jou gegaan met de andere lotgenoten, kwam dat allemaal ook dichtbij of raakte je op den duur ook gewend aan deze ellende?

Jullie verhalen komen allemaal bij mij dicht op de huid. Ik kan niet anders, dat wil niet zeggen dat ik iedereen even goed begreep. Soms dacht ik: ik hoop het niet, maar als het mij ooit een keer zou overkomen, dan hoop ik dat ik zo zou kunnen reageren. Maar ik heb me ook gerealiseerd dat je niet weet hoe je reageert, tot het je overkomt. Ik was wel altijd blij dat ik nog helemaal naar Franeker moest rijden. Die tijd had ik meestal ook echt wel nodig. Als je één keer van dichtbij hebt meegemaakt wat het betekent om

je kind te verliezen door het geweld van een ander, weet je gewoon hoe ontwrichtend moord, doodslag of vermissing is.

Voor mijzelf heb ik wel altijd duidelijk gehouden dat ik niet meer voor de leden van de vereniging kon doen, dan er alleen op die zaterdag voor ze te zijn. Ik heb nooit buiten de bijeenkomsten contact onderhouden met ouders. Omdat ik wist dat ik dat niet vol zou kunnen houden, niet erbij kon hebben.

Zo heb ik het ook altijd moeilijk gevonden om de Cocon te lezen, dat doet toch elke keer weer zeer als je die nieuwe verhalen leest.

Hoe lang vind je dat een vrijwilliger dit werk of deze betrokkenheid kan blijven houden?

Dat weet ik niet. Voor mij is verminderde betrokkenheid niet de reden om te stoppen.

De reden ligt in mijn werk als geestelijk verzorger: mijn taken in het Medisch Centrum Leeuwarden met mijn fulltime aanstelling vraagt de nodige aandacht.

Maar daarnaast ben ik in mijn eigen tijd nu ook zelf nascholing gaan organiseren voor collega geestelijk verzorgers. Dat was bedoeld als éénmalig leuk initiatief, maar dat groeit uit tot een vaste nascholing en daardoor zit ik ineens in allerlei landelijke groepen.

Het onderwerp waar ik me steeds meer ben bezig gaan houden heeft ergens ook wel weer een raakvlak met mijn tijd bij de VOVK.

Die nascholing heeft te maken met de zorg aan stervende mensen en met de bronnen waar zij hun kracht uit halen: spiritualiteit en geestelijke verzorging in de palliatieve zorg. Als die nascholing niet zo uit de hand was gaan lopen, had ik mijn vrijwilligerswerk bij de VOVK nog goed kunnen volhouden.

Ik kan me voorstellen dat je door de jaren heen heel verweven bent geraakt bij de vereniging. Is het moeilijk om te stoppen?

Ja, die keuze valt me moeilijk. Eigenlijk wil ik jullie helemaal niet in de steek laten, maar ik merk dat ik het niet meer kan combineren. En gelukkig zijn er andere nieuwe zeer betrokken vrijwilligers gekomen. Verweven met de vereniging? Weet ik niet. Het is jullie vereniging, ik heb naar het bestuur alleen maar hoeven te adviseren. Ik heb me telkens gerealiseerd dat jullie zelf, d.w.z. de bestuursleden in samenwerking met de andere ouders, bepalen welke kant je op wilt met de

vereniging. Er is wel een flink aantal mensen dat ik nooit meer zal vergeten, waarmee ik me verweven voel. Hun verhalen, hoe sommige moeders beschreven dat er letterlijk een gat in hun lichaam zat. Vaders, die eerst met hun vrouw meekwamen en van pure woede en verdriet geen woord konden uitbrengen en later een enkel zinnetje zeiden en nog weer later gewoon lieten merken dat het hen toch wel goed deed om naar Leusden te komen.

Ben je door het contact met de lotgenoten anders gaan aankijken tegen rechtspraak en straf, vergelding, wraak?

Ik geloof dat ik voordat ik met de VOVK in aanraking kwam, net zo nadacht over de rechtspraak als de meeste anderen die zelf nog nooit in de rechtszaal geweest zijn. Blij dat ik niet in Amerika, Mexico of Thailand woon, om maar iets op te noemen. Maar al heel snel ontdekte ik hoe dader-gericht ons rechtssysteem is. Gelukkig is het in ons land vanzelfsprekend dat je zorgvuldig met verdachten en veroordeelde daders omgaat. Maar bij de VOVK ontdekte ik dat de plaats van slachtoffers en nabestaanden echt niet deugde. Gelukkig is dat aan het veranderen, maar er is nog een lange weg te gaan voordat dat in balans is en dat is wel het ideaal dat Vrouwe Justitia belichaamt: dat er iets van evenwicht is tussen de aandacht aan daders en slachtoffers en nabestaanden.

Blijf je zijdelings nog betrokken bij de VOVK?

Ik voel me nog steeds betrokken, stoppen is daarom ook moeilijk, ik had het al een paar keer geprobeerd, maar elke keer zei ik zoiets als 'maar dat betekent niet dat ik niks meer voor jullie kan doen, gewoon *iets* minder'.

Nu heb ik rond de zomer echt moeten zeggen: ik kan niet meer naar Leusden komen. En ja: ik blijf nog zijdelings actief. Jef Rijsbergen en ik nemen binnenkort zitting in een begeleidingscommissie bij een onderzoek dat traumapsycholoog Jos de Keijser zal leiden. Na de gewelddadige dood van een kind zullen de ouders in het kader van dit onderzoek benaderd worden met de mogelijkheid van psychologische hulpverlening. Dat aanbod zal bestaan uit een mix van begeleiding en EMDR

(die methode met o.a. oogbewegingen die blijkbaar bij verwerking van trauma's helpend kan zijn). Het doel van het onderzoek is o.a. om te inventariseren waar ouders behoefte aan hebben, te onderzoeken of de hulpverlening ook echt ouders kan helpen en om te kijken of het wel goed is om dat zo snel mogelijk aan te bieden of dat je daarmee juist moet wachten.

Hoe zie jij de toekomst van de VOVK?

Ik denk dat de VOVK op een gegeven moment zou moeten kunnen terugvallen op een gedeeltelijk professioneel kader.

Het bestuur moet uit ouders/lotgenoten blijven bestaan, maar ze zouden gebruik moeten kunnen maken van bv. een paar mensen die het secretariaat voeren, die de bestuursleden ondersteunen in hun taken, mogelijk aangevuld met iemand die wat aanvullende hulpverlening zou kunnen doen (in de zin van nieuwe ouders zo opvangen dat zij dicht bij huis de beste hulpverlening en ondersteuning krijgen.)

Een gedeeltelijk professioneel kader, wat bedoel je daar precies mee? Dat de VOVK slechts bestuurlijke taken zou gaan vervullen?

Nee, dat bedoel ik niet. De bijeenkomsten in Leusden moeten volgens mij wel degelijk blijven. Maar ik hoop dat er wat professionele ondersteuning voor de vereniging komt.

Niet zozeer, dat de VOVK verantwoordelijk voor hulpverlening wordt. De kracht van de vereniging ligt in het lotgenotencontact.

Maar omdat er steeds meer vragen naar de VOVK komen. Die komen uiteindelijk toch heel veel op het bordje van de bestuursleden en daar zouden ze best een stuk professionele ondersteuning bij kunnen gebruiken.

Als adviseur van het bestuur heb ik b.v. mede geprobeerd om de continuïteit te waarborgen; waar hadden we als VOVK ook weer voor gekozen? En soms ben ik ook wel een beetje bliksemafleider geweest. Ik zou de VOVK toewensen dat er zo'n functionaris komt, die inhoudelijk deskundig is en tegelijkertijd allerlei arbeidsintensieve secretariaatsklussen kan regelen. Het is wel belangrijk dat zo iemand echt betrokken is en er voor kiest.

De bijeenkomsten in Leusden moeten dus blijven, zie je hier ook een verdere professionalisering als optie?

Al die professionele hulpverleners weten uiteindelijk niet van binnenuit hoe het is om dit mee te maken. Juist andere lotgenoten kunnen letterlijk en figuurlijk 'naast je staan'. Gelukkig ziet de professionele hulpverlening ouders en nabestaanden nu beter staan (b.v. de weekenden in Doorn), maar het lotgenotencontact op de manier hoe jullie dat zelf willen, blijft heel belangrijk.

Is professionalisering van de hulpverlening altijd de enige goede weg?

Professionaliseren van het lotgenotencontact kan eigenlijk helemaal niet, dat bedoel ik ook niet. Er is bestaande professionele hulpverlening, maar die zijn niet allemaal gespecialiseerd in deze problematiek.

Als je wat professionele ondersteuning van de VOVK zou hebben, dan denk ik eerder aan ondersteuning van secretariaat en het helpen bewaren van de continuïteit. Iemand die bv. ook weet wat er met allerlei instanties als ministeries e.d. is afgesproken, zodat nieuwe bestuursleden daarop kunnen terugvallen.

Zo iemand zou misschien ook een bestand aan kunnen leggen, van goede hulpverleners in de buurt, of wegen om een goede hulpverlener te vinden. Dus hooguit bemiddelend.

Zijn er vragen die ik niet heb gesteld maar waarover jij toch nog iets kwijt wilt?

Jullie allemaal bedankt voor het vertrouwen dat ik van jullie kreeg en heel veel sterkte aan alle lotgenoten en in het bijzonder aan de bestuursleden. Ik heb altijd heel veel respect voor hen gehad dat zij, naast hun eigen verhaal, bereid waren om zich in te zetten voor het geheel van de vereniging, voor alle ouders.

Rest mij jou namens de redactie van Cocon heel hartelijk te bedanken voor je betrokkenheid en ondersteuning aan ons gedurende de afgelopen jaren.

We komen je vast wel weer ergens tegen.

BEZOEK MINISTER-PRESIDENT

Minister-president Jan Peter Balkenende bezocht de VOVK op 11 november 2009.

Het was druk! Zo druk dat we op onze normale locatie niet pasten en uit moesten wijken naar het naastgelegen restaurant. Naast de ouders was er ook een aantal broers en zussen.

We stonden de minister-president te woord in vier groepen, ieder met een speciaal aandachtspunt: problemen vanaf de moord tot en met de rechtsgang, de problemen die hierna ontstaan, problemen die je tegenkomt als je kind in het buitenland is vermoord en de problemen die je hebt als grootouders met Jeugdzorg.

Wij, als vrijwilligers, werden bijgestaan bij het begeleiden van de gesprekken door Ineke Sybesma en Carlo Contino van het Fonds Slachtofferhulp, en door Jaap Smit van Slachtofferhulp Nederland.

Sophia Kammeijer verwelkomde de minister-president en benadrukte nog eens dat ze blij was dat de vraag voor een gesprek met de lotgenoten van hem uitgegaan was.

Sophia Kammeijer en Jan Peter Balkenende.

De heer Balkenende nam het woord en begon te vertellen dat hij dit soort bezoeken bijzonder op prijs stelt. Want ja, een debat, een heftig debat, blijft altijd een woordenwisseling en er komt altijd weer een volgend debat.

Terwijl dit dieper gaat. Deze ervaring blijft.

‘Ik kijk naar u en ik beseft dat u allen levenslang heeft. Het leven wordt nooit meer hetzelfde. Dit gemis, tegen alles in, is zo dierbaar... Ik heb één kind, als haar iets overkomt, ik zou me geen raad weten.

Alles valt in het niets met wat u is overkomen. Er zijn natuurlijk meer ernstige problemen waar we mee geconfronteerd worden, neem Afganistan, Irak, of de Tsunami.

We sluiten daar niet onze ogen voor. We moeten weten wat er leeft in de samenleving. We moeten zien hoe dan ook de procedure is om hiermee om te gaan. Wat krijg je te horen, wie valt er tussen wal en schip in uw geval: hoe is strafrecht geregeld, hoe zit het met de financiën, hoe werken de casemanagers, het onbegrip vanuit de maatschappij en de angst als de dader terug keert’.

Problematiek na de straf

door Jelle Naber.

Premier Balkenende kwam, samen met twee medewerkers, als eerste bij onze groep.

Hij raakte zichtbaar aangedaan door de persoonlijke verhalen van de lotgenoten.

Hij en zijn medewerkers maakten aantekeningen aangaande opmerkingen en kritiek die lotgenoten hadden betreffende situaties waar tegen aangelopen werd nadat de dader zijn straf opgelegd had gekregen.

Zijn aanwezigheid werd door mij als weldadig en zeer betrokken ervaren.

Onze volgende gast was Jaap Smit van Slachtofferhulp Nederland. Hij stelde zich zeer luisterend en betrokken op. Hij noteerde een aantal punten o.a: alsnog aandacht van case managers voor lotgenoten (voor zover deze daar behoefte aan hebben) wanneer hun kind al langer geleden om het leven is gebracht.

Ineke Sybesma van Fonds Slachtofferhulp was onze laatste gast. Zij gaf uitleg over de doeleinden van dit fonds, beantwoordde vragen en toonde zich eveneens zeer betrokken. Terugkijkend denk ik dat ik namens alle groepsleden spreek als ik concludeer dat het een zeer geslaagde bijeenkomst is geweest.

Extra aandacht voor de rechtsgang door Jan Camps,

De heer Balkenende is op eigen verzoek naar de VOVK gekomen en dat heeft dit bezoek een extra dimensie gegeven. De indrukwekkende verhalen hebben hem zeer getroffen hetgeen zicht- en voelbaar was in zijn afsluitend woord van dank. De volgende onderwerpen werden besproken en verdienen te worden uitgewerkt.

De strafmaat staat totaal niet in verhouding met datgene wat door de dader is aangericht. Indien er sprake is van 2 moorden, gaat het Openbaar Ministerie uit van 1½ moord. Dit is volstrekt oninvoelbaar voor nabestaanden, geeft onnodige ernstige kwetsing en het gevoel dat een mensenleven waardeloos is.

Het is ongehoord dat een dader de cassatie in vrijheid mag afwachten. De dader heeft de draad van zijn leven weer opgepakt en leeft alsof er niets is gebeurd. Nabestaanden komen hem tegen in de samenleving. Een en ander tast het rechtsgevoel ernstig aan en geeft nabestaanden een gevoel van onveiligheid. Tegelijk is het een schoffering van het slachtoffer (lees kind, broer, zus, kleinkind).

Er is geen uniformiteit binnen de rechtbanken met betrekking tot het spreekrecht.

Er zijn rechtbanken die zich rigide houden aan het protocol en daardoor onvoldoende laten merken dat zij begaan zijn met het lot van nabestaanden. Het protocol moet worden aangepast in dien zin, dat meerdere nabestaanden het recht tot spreekrecht krijgen. Het is wenselijk dat ook minderjarigen (in ieder geval vanaf 16-jaar) toegang krijgen tot de rechtszitting. Het is van cruciaal belang, dat ook zij spreekrecht krijgen. Er is hun immers een dierbaar gezinslid ontnomen en uit onderzoek blijkt dat de rouwverwerking bij

broers en zussen anders is dan bij ouders- of grootouders.

Er is sprake van rechtsongelijkheid, in die zin, dat de verdachte/dader alle rechtsbescherming krijgt die hij nodig heeft. Het is zeer wenselijk dat nabestaanden recht krijgen op de toewijzing van een advocaat.

De informatie aan nabestaanden rond de rechtsgang en uitvoering van TBS, laat nog steeds te wensen over. Ook is er ongenoegen over dat, binnen de TBS, de dader patiënt is.

Dit geeft het gevoel dat de straf niet ten uitvoer is gebracht. Vanuit de TBS is er onvoldoende, soms geen, gevoel voor het onrecht dat nabestaanden is toegebracht. Die leven constant met een gevoel van onveiligheid, zeker als blijkt dat de dader weer in de buurt is als gevolg van bijvoorbeeld proefverlof.

De samenwerking en uitlevering van gegevens omtrent het gedrag van de dader, voorafgaande aan het plegen van een levensdelict, tussen instanties als GGZ, Jeugdzorg, Politie en Justitie laat zwaar te wensen over. Men werkt volledig langs elkaar waardoor signalen van een mogelijke ontsporing niet worden gezien en er preventief niet kan worden ingegrepen.

Het is wenselijk dat het begrip *zwijgrecht* geschrapt wordt. Dat de dader zich daarop kan en mag beroepen, dikwijls daartoe aangezet door zijn/haar advocaat, is enorm kwetsend voor nabestaanden.

Wat betreft het toewijzen van de voeging door de rechtbank het volgende.

Tot op heden moet de dader maandelijks een klein bedrag betalen aan de nabestaanden om zijn schuld te voldoen. En dat jarenlang.

Bij de Eerste Kamer ligt een wetsontwerp ter goedkeuring waardoor het Justitieel Incasso Bureau het schadebedrag na toewijzing in zijn geheel aan de nabestaanden kan uitkeren en het schadebedrag gaat verhalen op de dader.

Dit geeft nabestaanden de kans om afstand te nemen van de dader. Het is te hopen dat dit wetsontwerp snel door de Eerste Kamer zal worden aangenomen.

Er is nog steeds een hiaat in de samenwerking met de politie en Slachtofferhulp Nederland. Hierin moet verandering komen, zodat SHN snel ingezet kan worden.

Hoewel dit buiten de competentie valt van de politiek, is er veel en terechte kritiek op het ethisch handelen van leden van de advocatuur. Door het gebruikmaken van juridisch-technische trucjes, kan bereikt worden dat de straf omlaag gaat. Dit is een klap in het gezicht van nabestaanden en brengt schade toe aan de betrouwbaarheid van de advocatuur.

Extra aandacht voor grootouders
door Anja van Wingerden.

Jaap Smit van Slachtofferhulp Nederland.

Slechts enkele grootouders waren aanwezig. Derhalve zijn ook andere onderwerpen besproken. Eerst schoof Jaap Smit, directeur van Slachtofferhulp Nederland, bij ons aan.

Hij maakte duidelijk dat er sinds de komst van de casemanagers ontzettend veel in kwalitatief opzicht verbeterd is rondom de opvang van ouders van vermoorde kinderen. Enkele ouders aan tafel, wier kind recent is vermoord, konden dit betoeg van Jaap bevestigen.

Er ontstond een discussie wat SN eigenlijk kan doen voor de ouders wiens kind al veel langer geleden vermoord is. Ook zij lopen nog dagelijks tegen problemen aan, bv. als een dader vrijkomt of met verlof mag. Zij hebben geen idee bij wie ze aan kunnen kloppen.

Jaap gaf aan bekend te zijn met deze problematiek, doch op dit moment daarvoor geen oplossing te zien, vanwege gebrek aan middelen en mogelijkheden. Later op de ochtend bleek dat één van de medewerkers van Balkenende vertelde dat vanaf 1 juni jl. de casemanagers ook ingezet konden worden voor oudere zaken. Buiten de groep om is dit nog even besproken met Jaap. Hij vertelde dat dit vanuit Den Haag wel geroepen kon worden, maar dat de praktijk toch echt anders was.

Wel beloofde hij daarover in overleg te treden om duidelijkheid te krijgen.

Ineke Sybesma van het Fonds Slachtofferhulp Nederland vroeg vooral aan de groep ouders waar zij behoefte aan hadden en hebben. Duidelijk werd dat veel ouders erg tevreden zijn met de VOVK. Zij vonden het aantal bijeenkomsten voldoende en benadrukten dat het vooral zo heerlijk was om elkaar binnen de VOVK weer te zien en te ontmoeten, omdat iedereen direct begrijpt waar je het over hebt. Geen van de groepsleden had het idee dat de VOVK meer zou moeten doen.

Met Carlo Contino hadden we een discussie rondom de schandalig hoge kosten van het inhuren van een advocaat, terwijl daders vaak pro deo advocaten krijgen toegewezen. Carlo maakte duidelijk dat het fonds geen individuen steunt, maar uitsluitend organisaties.

Daarna bespraken we de mogelijkheid of er een stichting is op te richten van advocaten die ondersteuning zouden willen bieden aan slachtoffers van zware geweldsmisdrijven.

Die Stichting zou bv. gesubsidieerd kunnen worden vanuit het Fonds Slachtofferhulp Nederland. Carlo vond het idee interessant en beloofde eens langs diverse advocatenkantoren te gaan, om te onderzoeken of deze bereid waren daar energie in te steken. De ouders waren daarover niet zo hoopvol gestemd.

Tot slot schoof Jan-Peter Balkenende aan. Over de specifieke problemen waarmee je te maken krijgt als grootouder werd in deze ronde het meeste gesproken. Zo werd duidelijk dat je als grootouder vooral tegen Bureau Jeugdzorg moet opboksen, omdat dat totaal niet in staat is om adequaat te acteren in situaties waar de (groot)ouders van vermoorde kinderen mee te maken krijgen. Ook blijkt er nauwelijks constructief overleg mogelijk te zijn. Om nog maar te zwijgen over de problemen die zich aandienen rondom omgangsregeling tussen kleinkinderen en dader. De heer Balkenende nam hier serieus notitie van en greep een aantal keren driftig naar zijn notitieboekje.

Hij nodigde ouders uit om na afloop zijn secondanten nog nader te informeren, dan wel om hem nog een bericht na te sturen.

De ontwrichting van het persoonlijke leven die de moord van je kind met zich meebrengt was de heer Balkenende uiteraard al lang duidelijk geworden toen hij aan onze tafel verscheen. Toen een van de ouders daar geëmotioneerd zijn verhaal over deed, was de heer

Balkenende zichtbaar ontdaan. Hij wist op een medemenselijke en warme manier een woord van troost te spreken die velen ontroerde. Diep geraakt werd het gesprek beëindigd en luisterden we allen bijna ademloos naar de woorden van begrip en medeleven die onze premier tot ons sprak: “U maakt het ergste mee, dat een mens kan meemaken.”

Moord in het buitenland *door Arsène van Nierop*

De heer Balkenende kwam bij ons aan tafel en hoorde deze extra problematiek aan. Is de moord in het buitenland gebeurd, dan val je ineens buiten alle gangbare regelingen. In Nederland helpt de politie met Slachtofferhulp Nederland je op weg, je hebt recht op identificatie en informatie. Kom je bijvoorbeeld met een Spaanssprekend land in aanraking, dan zit je met het vertalen van alle informatie die binnenkomt. En kijk eens naar de juridische ondersteuning. Hier heb je dan nu de casemanagers, maar niet in het buitenland. Tenminste nu nog niet, dat komt binnenkort gelukkig wel van de grond. Tegenwoordig heb je wel al veel betere communicatiemogelijkheden vanwege de sterk verbeterende technieken. DNA-sporen natrekken behoort nu ook in het buitenland tot de mogelijkheden, maar er moet wel gecontroleerd worden of het gebeurt!

Eén van onze kinderen is vermoord op Bonaire, Alles is daar Nederlands gericht. Nederlandse paspoorten, Nederlandse justitie, de studenten krijgen Nederlands studiefinanciering. Maar het Schadfonds wil niet uitkeren omdat de moord niet in Nederland is gebeurd...

Daar moet dus naar gekeken worden, want dat is te gek voor woorden!

Ook komt aan bod de tegemoetkoming voor nabestaanden. Als je dat vergelijkt met wat er voor de ouders wordt gedaan, komen nabestaanden er behoorlijk bekaaid van af.

Dat terwijl de slag die hen overkwam ze ook op kosten jaagt. Zeker natuurlijk als je kind in het buitenland is vermoord en je je gesteld staat voor de reis naar het buitenland om het kind bij vermissing te gaan zoeken. Het huren van detectives. Maar ook naderhand, het verlies van je werk, omdat je het niet meer aan kunt. Of het betalen van goede psychologische hulp. Al dit soort punten worden genoteerd en worden nageetrokken bij de ministeries van Algemene zaken en Buitenlandse Zaken.

Dat het ook in ons land niet altijd goed gaat, blijkt wel uit het volgende verhaal. De dochter was vermist. De lokale politie gaf aan dat er iets niet in de haak was na de huiszoeking bij haar. Dat ze ernstige verdenkingen hadden. Drie keer heeft de lokale politie geprobeerd het onderzoek naar een hoger plan te brengen. Toch duurde het nog ruim drie maanden voordat ze haar vonden, begraven in de tuin van de verdachte. Intussen waren de sporen van de verdachte verdwenen...

Een van de broers eindigde met de woorden: ‘mijn lieve zusje ben ik kwijt, mijn toekomst is kapot...’

De minister-president drukte ons op het hart dat we alle vragen die nog na het gesprek zouden rijzen, alsnog konden mailen. Het was een bijzondere ochtend. De mensen die ik naderhand sprak waren allemaal tevreden. Soms was het lastig elkaar te verstaan, dat moeten we een volgende keer net weer iets anders aanpakken. Maar het gesprek met minister-president Jan Peter Balkenende verliep voortreffelijk.

HET VERHAAL VAN RIK VROLIJK

Tegen etenstijd kwam Rik.

Hij wilde niet blijven eten maar wij hebben hem toch overgehaald.

En dat was de laatste gezellige maaltijd samen.

Die nacht daarop, of vroege ochtend, rond vijf uur, werd er op ons slaapkamerraam geklopt door twee agenten.

Rik lag in het ziekenhuis en het was ernstig.

Ongekamd en ongewassen kwamen we in het ziekenhuis aan en daar lag onze Rik, in de zwaarste coma, net nog niet dood, zo stil, zo stil. Je kon hem nergens aanraken door al die slangen en machines. De artsen waren al een paar uur met hem bezig, maar ze wisten niet wie hij was, totdat een van de verpleegsters Rik herkende als vriend van haar collega van de eerste hulp.

Rik zag er niet gewond uit en we wisten niet wat er gebeurd was. Dat hoorden we later pas.

Het was allemaal zo onwerkelijk, je kon het niet echt geloven, ook niet wat de arts zei:

“Uw zoon zal nooit meer zijn wie hij was, als hij ouder was geweest hadden we niets meer gedaan, maar omdat hij nog zo jong is, proberen we al wat mogelijk is”.

Al gauw kwam Ed, onze oudste zoon, en kort daarop al veel vrienden.

Iedereen was totaal verslagen en overstuurd.

Van een van de vrienden, die met Rik samen Koninginnedag gevierd had, hoorden we wat er gebeurd was.

De 19-jarige karatekampioen, “zwarte band, eerste dan” van Nederland, was tussen de dansende mensen op Rik afgevlogen en had hem een karateslag tegen de zijkant van zijn gezicht/hals gegeven. Daarop is Rik rechtstandig in elkaar gezakt.

Zijn vriend schrok en dook weg, gelukkig maar, anders had hij ook een karateslag gekregen, nu had hij alleen een klein wondje aan zijn oorlelletje.

De dader zei later dat hij dacht dat Rik zijn zuster lastig viel. Er stond namelijk een vrouw te schreeuwen. Uit alle getuigenverklaringen bleek daar gelukkig niets van waar te zijn.

Ook zijn zuster zei dat ze niet eens in de buurt geweest was van Rik. Met de dader hield ik mij niet bezig, maar met mijn zoon.

Wat er niet allemaal door je hoofd gaat.

Erg veel weet ik niet meer van die eerste dag.

Na verloop van tijd werd de coma iets minder diep en gingen zijn ogen open, maar we merkten al gauw dat hij niets zag.

Hij reageerde in ieder geval nergens op, ook niet op pijnprikkels. We wisten toen al dat hij altijd blind en verlamd zou blijven.

Toch reageerde hij op een gegeven moment op mijn stem en ik vroeg: “Rik, als ik iets vraag en het antwoord is ja, doe dan een oog dicht en als het nee is, doe dan twee ogen dicht”.

Een van zijn vrienden zat bij zijn bed, toen ik iets in Rik zag wat mij het idee gaf, dat hij boos was. Toen hij klein was, was hij ook altijd boos op mij als hij ziek was. Dus vroeg ik, “Rik, ben je boos op mij?” En Rik deed een oog dicht. Ik vroeg weer, “wil je dat ik wegga?” En weer deed hij een oog dicht.

“Nou Rik, dan ga ik nu weg, maar over een kwartiertje kom ik terug”. Een kwartier later kwam ik terug en vroeg of hij nog boos op me was, zijn twee ogen gingen dicht.

Kort daarop werd de druk in zijn hoofd zo hoog, dat Rik naar Den Haag vervoerd is. Daar heeft hij een drain in zijn hoofd gekregen. Even dachten we dat het hielp, maar nee, Rik zakte weer verder weg en reageerde ook niet meer op mijn stem. Je weet op een gegeven ogenblik ook niet meer wat je hopen moet.

Het is zo vreselijk om je kind zo te zien liggen.

Je wilt gewoon je zoon terug zoals hij was.

Hij heeft een marathon gelopen, hij ging wildwater kanoën, zeekanoën. Hij was gek met computers. Heel wat vrienden, die problemen met hun computer hadden, heeft hij geholpen. Hij was zo blij met zijn nieuwe baan.

Rik, die zelf negen maanden in de gevangenis heeft gezeten, omdat hij weigerde in dienst te gaan, die weigerde een geweer aan te pakken, die absoluut tegen geweld en discriminatie was en voor zijn principes doelbewust de gevangenis in wilde gaan. En nu zelf door geweld willoos en wezenloos in coma lag.

Rik kon niet naar een verpleeghuis, omdat hij niet zelfstandig kon ademen. Hij kon ook niet eeuwig op de intensive care blijven.

We wisten dus, dat Rik verlamd en blind was en nooit meer zou weten wat hij hoorde.

De artsen hebben toen, in overleg met ons, Aad, Ed en mij, besloten de apparatuur uit te zetten. Ik heb me vaak afgevraagd, waarom kan ik niet huilen om Rik zijn dood.

Plotseling wist ik het. Ik zou het niet kunnen verdragen om mijn lieve, sociaal voelende, intelligente en sportieve zoon te zien als een zombie, zonder gevoel, willoos en slap. Als ik daaraan denk kan ik huilen, van verdriet, maar ook van opluchting. Ook omdat ik weet, heel zeker weet, dat Rik er precies zo over gedacht zou hebben. Het is nu tien jaar geleden dat Rik op 1 juli 1999 gestorven is, na twee maanden in coma te hebben gelegen.

Maar oh, wat mis ik die jongen toch.

Een van de vriendinnen van Rik, Suzanne Nahuijsen-Kort, schreef het volgende gedicht, wat mij zeer dierbaar is.

Henny, moeder van Rik

*Lieve Rik, ik heb een vraag
Waar droom jij over vandaag?
Droom je over het leven
Dat met kracht uit je is geslagen?
Droom je over alle vrienden
Die om je bed heen staan?
Droom je over zon en licht
Dat schijnt op jouw gezicht?
Droom je over ruisende rokken
Die vrouwen met blonde lokken?*

*Lieve Rik, ik heb een vraag
Waar droom jij over vandaag?
Ik droom over een wereld vol geweld
Met plots een stilte
Over witte muren en een bed
De tijd is stil gezet
Ik droom over glinsterende ogen
Maar je ogen zijn gesloten
Ik droom over je gebarende handen
Maar je handen zijn stil en wit*

*Lieve Rik, ik heb een vraag
Waar droom jij over vandaag?
Ik droom dat ik je weer zie staan
Ik roep: hé Rik, niet weggaan!*

*Lieve Rik, ik heb een vraag
Waar droom jij over vandaag?
Droom jij over het witte licht
Dat zachtjes om je heen dwaalt?*

*Lieve Rik, ik heb nog één vraag
Wil je wakker worden vandaag?*

Henny Vrolijk borduurde Riks naam en die van anderen achterop de tweede quilt.

Lieg lief

*Mijn geweten sussend aan
een herinnering die niet bestaat,
tel ik af van tien tot nul.*

*Met zwaar geschud
breekt de weg in gelijke stukken
alsof dat altijd al zo was.
Ik geef mezelf en wacht
tot het weer gaat regenen.*

*Hoeveel tikkende klokken
moet ik nog slijten om
voorbij te gaan aan jouw lach.*

*Hoeveel glazen wijn
moet ik drinken?*

*Ik tel tot tien
en begin opnieuw.*

*De waaghals, het clowntje.
Je spaarde ze, bang als je was.*

*Nu draag ik jouw angst
met liefde die me steeds minder lief is.
Ik zie jouw schaterlach nog steeds
op het gezicht van menig een
die mij met zijn ogen belooft
om nooit meer weg te gaan.*

*Een lach die je later
terug kan nemen,
die alles of niets kan betekenen,
die precies genoeg ruimte
overlaat om naar je
te blijven verlangen.
Ik geef jouw lach weg en lieg
vandaag wil ik
een lekker wijf zijn.*

Eveline Vreeburg

IEDER ZIJN MENING

Dag Wil,

De laatste tijd zit ik een beetje met de vraag: "Is verdriet te overtreffen?" Of anders gezegd: "Is het mogelijk dat het zwaarste dat je is overkomen, de moord op je kind, wordt overtroffen door iets anders?" Je vraagt je misschien af hoe ik daar nu weer bij kom. Dan ga ik eerst een heel eind terug in mijn leven. Toen wij nog maar 1 kind hadden, woonden we vlakbij een gezin met zeven kinderen, en toen dacht ik: "Kun je van al die kinderen evenveel houden?" Het leek mij niet te kunnen. Maar toen we er zelf vier hadden, bleek dat helemaal geen probleem te zijn. Liefde is kennelijk oneindig deelbaar. Terug naar het begin van dit stukje. Je kind is vermoord en het lijkt alsof dit feit je hele verdere leven bepaalt. Het heeft natuurlijk invloed op je hele verdere leven, maar bepaalt het dat ook? En daar begint mijn twijfel.

Onlangs overkwam ons iets zeer ingrijpends, waardoor een leven op het spel zou hebben kunnen staan en toen constateerde ik bij mij zelf dat dat op dat moment echt belangrijker was, dan het verlies van Maaïke. Ik schrok daar wel een beetje van, want het voelde toch als een in-de-steek-laten-van. Maar ik heb mezelf gecorrigeerd: "Nee, Paul, je verwaarloost Maaïke niet, maar de levenden hebben nu recht op jou." De aandacht die je aan je vrouw, aan je andere kinderen besteedt, wordt niet in mindering gebracht op je liefde voor Maaïke. En eigenlijk voelde ik me door die gedachte getroost, want dat paste weer bij mijn idee dat liefde oneindig deelbaar is. Wil, kun je me nog volgen? Hartelijke groet,

Paul

Dag Paul,...

Ik moet je eerlijk zeggen dat ik lang heb zitten denken over wat je schrijft. Er is bij jou thuis een bom ingeslagen in de vorm van een hersentumor bij Ina, je vrouw. Je vraagt je af:

"Is het mogelijk dat het zwaarste dat je is overkomen, de moord op je kind, wordt overtroffen door iets anders?"

Ik zou in plaats van het woord 'overtroffen' liever 'overschaduwd' willen gebruiken. De ziekte die Ina overkomt overschaduwde immers even al het andere. Dat neemt je vanzelfsprekend helemaal in beslag. Na een operatie volgen maanden van revalidatie op weg naar herstel. Daar ben jij met je familie intensief mee bezig. Daarbij staat Ina centraal. Maaïke is even niet meer het centrum van je gedachten. Moet jij je daardoor schuldig voelen? Een herkenbare gedachte. Je weet zelf het antwoord wel, maar het brengt je toch in verwarring als je merkt, dat er even helemaal niets anders is dan jij en je angst om Ina te verliezen en om alles wat zij moet doormaken. Dat staat centraal.

Dat brengt me op de bijeenkomst in Leusden die ik bijwoonde, toen trauma-psycholoog Herman de Monnik een workshop gaf. Na de dood van ons kind nemen we ons kind mee in alles wat we doen. Naarmate de tijd verstrijkt leren we om te gaan met het gemis, maar ons leven is ingrijpend veranderd. Draggers van verdriet zijn we geworden. Hoe gaan we om met alles wat zich daarna aandient, van weer-plezier-hebben-in dingen tot het omgaan met opnieuw een verlies, zoals bij jouw Ina, het verlies van haar gezondheid. Alle tegenstrijdige gevoelens die je aangeeft brengen je in verwarring. Tijdens deze middag gingen mijn gedachten naar jou en Ina, en ik wenste dat je erbij was. Jouw verzuchting, 'het voelde toch als een in-de-steek-laten-van'. En je conclusie dat de aandacht die je aan de levenden besteedt niet in mindering wordt gebracht op je liefde voor Maaïke, dat paste zo op de thema's van die middag.

Ik realiseerde me weer hoe moeilijk het toch blijft om jezelf toe te staan datgene te voelen wat je voelt zonder jezelf steeds als een rechter af te vragen of dat wel mag. De vraag dringt zich bij mij op 'Waarom zijn wij zo streng voor onszelf geworden?' Begrijp jij dat Paul?

Het is een zeer troostrijke gedachte als je zegt: Liefde in oneindig deelbaar. Laten we ons daar aan vasthouden. Hartelijke groet,

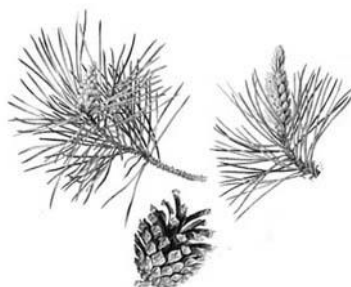
Wil

WIJ HERDENKEN IN OKTOBER, NOVEMBER EN DECEMBER 2009

<i>Martine Haan</i>	* 02-10-1980	† 16-03-1997
<i>Patty Sablerolle</i>	* 09-10-1977	† 01-10-2000
<i>Suzanne Martens</i>	* 09-10-1983	† 02-11-2008
<i>Judith van den Heuvel</i>	* 14-10-1966	† 03-11-1985
<i>Dario Britvec</i>	* 18-10-1969	† 02-02-2003
<i>Esther Sinke</i>	* 26-10-1979	† 30-08-2005
<i>Noëllie Blondelle</i>	* 28-10-1967	† 17-02-2004
<i>Rick Haster</i>	* 04-11-1961	† 22-02-2008
<i>Alide van Eerten</i>	* 04-11-1968	† 31-12-1994
<i>Bart Postma</i>	* 06-11-1966	† 12-05-2001
<i>Rudy Oordt</i>	* 08-11-1961	† 30-07-2004
<i>Joanne Noordink</i>	* 17-11-1981	† 11-12-2008
<i>Johnny van Wanrooy</i>	* 19-11-1982	† 27-12-2006
<i>Saskia Hellendoorn</i>	* 23-11-1980	† 02-02-1999
<i>Ellis Windhorst</i>	* 24-11-1976	† 19-06-2002
<i>Lorraine Vanessa Wijnberge</i>	* 25-11-1981	† 29-06-1985
<i>Jari van Peer</i>	* 25-11-2004	† 28-12-2004
<i>Linda Rijsbergen</i>	* 27-11-1970	† 19-01-1993
<i>Barry van Buerink</i>	* 28-11-1977	† 27-12-2008
<i>Najwa Anfield</i>	* 28-11-1992	† 27-11-2001
<i>Carmine Barberio</i>	* 28-11-1984	† 30-05-2004
<i>Janine Smeets</i>	* 01-12-1967	† 24-11-1994
<i>Jeanny Wagemans</i>	* 04-12-1986	† 07-01-2005
<i>Melissa Ulrich</i>	* 04-12-1986	† 23-05-2006
<i>Floris Sebregts</i>	* 07-12-1970	† 14-12-1996
<i>Patricia Bouwens</i>	* 09-12-1977	† 09-11-2003
<i>Robbert Tjong Kim Sang</i>	* 20-12-1969	† 24-08-2003
<i>Frank Hermsen</i>	* 24-12-1984	† 21-11-2004
<i>Bram van Embden</i>	* 28-12-1980	† 12-07-1983
<i>Renate Jonkers</i>	* 31-12-1976	† 31-12-2007

*In het moeras van mijn herinnering
blijf jij mij steeds nabij*

Martine Haan

Patty Sablerolle

Suzanne Martens

Judith van de Heuvel

Dario Britvec

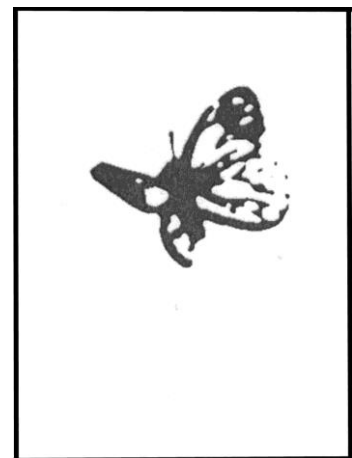
Esther Sinke

Noëllie Blondelle

Rick Haster

Alide van Eerten

Bart Postma

Rudy Oordt

Joanne Noordink

Johnny van Wanrooy

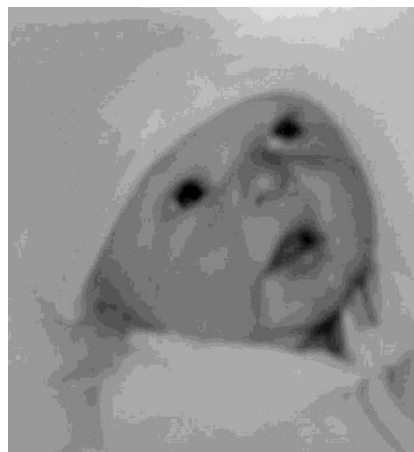
Saskia Hellendoorn

Ellis Windhorst

Lorraine Vanessa Wijnberge

Jari van Peer

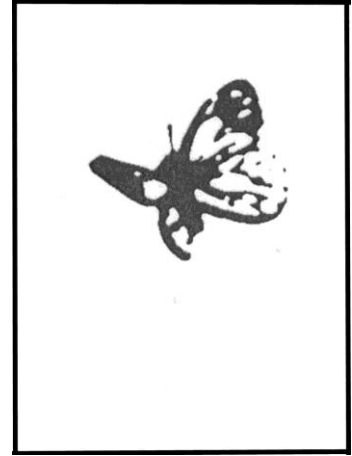
Linda Rijsbergen

Barry van Buerink

Najwa Anfield

Carmine Barberio

Janine Smeets

Jeanny Wagemans

Melissa Ulrich

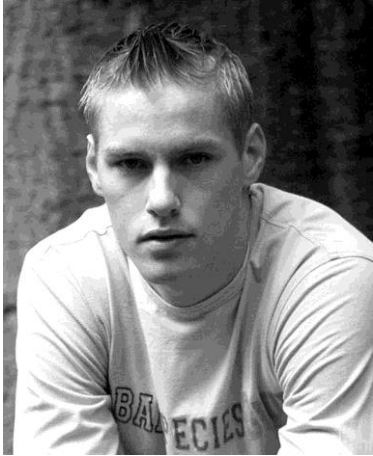
Floris Sebregts

Patricia Bouwens

Robbert Tjong Kim Sang

Frank Hermsen

Bram van Embden

Renate Jonkers

Winter

*Het is winter
er liggen nog
wat dode blaadjes op je graf
dichtbij
en ook zo eindeloos veraf
ben jij*

*weer gingen vier seizoenen
was de cirkel rond
in eindeloze traagheid
een glimlach om de mond*

*wie kan het wonder duiden
van komen en weer gaan
wie zal de zin verzinnen
van dit zinloos verder gaan*

*in eindeloze traagheid
zie ik jou zoekend gaan
in zoveel zinnen
zonder zinnen
kom ik buiten zinnen
bij jou aan*

NIEUWSBRIEF SLACHTOFFERBELEID

September 2009

Geweldsslachtoffers in Breda

Op zaterdag 19 september werd voor de 4e keer de Dag Herdenken Geweldsslachtoffers gehouden. De dag, die jaarlijks in week 38 wordt gehouden, is een initiatief van drie lotgenotenorganisaties voor nabestaanden van slachtoffers van ernstige misdrijven:

de Vereniging voor Ouders van een Vermoord Kind (VOVK), de stichting Aandacht Doet Spreken (ADS), de Vereniging voor Veiligheid, Respect en Solidariteit (VVRS) en stichting Dag Herdenken Geweldsslachtoffers (DHG), die hiervoor speciaal is opgericht.

Deze keer werd de dag in Breda georganiseerd. In muziektempel Mezz werd de dag geopend door dagvoorzitter Jack Keijzer.

Vervolgens vertelde minister van Justitie, Ernst Hirsch Ballin, dat het ministerie naast vergelding en het straffen van de daders, zich richt op slachtoffers en nabestaanden van geweldsmisdrijven.

Hij noemde daarbij een aantal wetsvoorstellen, die de positie van slachtoffers en nabestaanden zal verbeteren. Zo ligt er nu een voorstel om iemand die is vrijgesproken van bepaalde ernstige misdrijven alsnog voor de rechter te kunnen brengen, bijvoorbeeld door nieuwe inzichten of technieken (zoals DNA-onderzoek). Ook noemde hij de wet Versterking Positie Slachtoffers en de goede samenwerking tussen de organisaties die zich met slachtoffers en nabestaanden bezighouden.

Na een welkomstwoord van de burgemeester van Breda en een toespraak van de gemeen-

directeur van Slachtofferhulp Nederland, werd een aantal liederen gezongen.

Vervolgens werden de linten uitgerold, waarop de namen van meer dan tweehonderd slachtoffers van geweldsmisdrijven staan.

De indrukwekkende stille tocht met het lint ging dwars door het centrum van Breda en eindigde bij het stadhuis, waar de bisschop van Breda en de burgemeester van Breda een toespraak hielden. De aanwezige kamerleden lazen daar de namen van de slachtoffers op, wat helaas een indrukwekkend lange lijst is.

Nabestaanden werden vervolgens in de gelegenheid gesteld persoonlijke gedichten voor te lezen. Na het oplaten van drie witte duiven werden twee minuten stilte gehouden om stil te staan bij de slachtoffers.

Ter afsluiting van de dag werd door de minister van Justitie, de burgemeester en een nabestaande een gedenksteen onthuld met de tekst: 'Geweld eindigt waar respect begint'.

Dag Herdenken Geweldsslachtoffers

19 september 2009

De dood, hij leeft.

De dood sluipt op kousenvoeten om ons heen. Kijkt je soms strak aan om dan plotseling te verdwijnen in een donker gat. Weg is hij.

Maar ik voel dat hij terugkomt, dat is zeker. Dat maakt alles zo verdomd onrustig.

Die lelijke vlegel die zich heeft verschanst achter zijn eigen muren en dan plotseling tevoorschijn springt, ons in ons gezicht uitlacht, haa, ik ben er nog, het is maar dat je het weet.

En ja, we weten het met ons allen, hij heeft in ons leven zijn intrede gedaan en zal ons niet meer verlaten totdat hij ook ons komt halen.

Er zijn momenten dat ik hem in zijn kladden wil grijpen en hem zo gruwelijk door elkaar wil schudden, zijn lange oren uit zijn hoofd wil trekken. Dan kijk ik in dat grijnzende tronie en ik sis tegen hem, jij vieze gluiperd, ik zal jou eens mores leren.

Ik knel mijn handen om zijn nek en knijp en knijp. Zijn gezicht blijft onveranderd, hij blijft grijnzen en als ik loslaat is hem niets overkomen, de dood, hij leeft.

Waarom mag hij blijven leven en maakt hij ons leven tot een hel? Wie heeft dit gruwelijke monster geschapen. Jij, God van Liefde?

Lopen met een lint met honderden namen, onze geliefden, vermoord.

Mijn hand op jouw naam.

Hoe kan een normaal mens hiermee omgaan?

Hoe moeten wij dit alles meedragen?

Is het gek dat we soms in razernij uitbarsten?

Of in een depressie schieten?

Lopen in stilte achter een lint met de naam van jouw kind, hoe voelt dat?

De vraagtekens in de ogen van de mensen op de terrassen, wat is dit?

Stelletje mafkezen met een lint.

Waarom lopen ze daar?

Een enkeling vraagt zich af wat het doel is van deze tocht, we leggen het uit. Maar wat valt er uit te leggen, ze zullen het nooit begrijpen.

Ze zullen het nooit begrijpen tenzij ze het zelf meemaken. En dat is nu juist wat we willen uitdragen, dit mag nooit meer gebeuren.

En het gebeurt toch, elke dag weer, ergens, wordt iemand vermoord, worden kinderen vermoord, worden oorlogen gevoerd, worden jongens doodgeschoten ter eer en glorie van het vaderland.

Ja jongens, daar doen we het voor.

Herdenkingen, de holocaust, de oorlog, mag nooit meer gebeuren maar het gebeurt toch.

Overal op de wereld wordt herdacht, wordt geprotesteerd, worden minuten stilte in acht genomen, dit mag nooit meer gebeuren.

Alle stille tochten ten spijt, het gebeurt toch.

Hoe sterk moet je zijn om in het goede te blijven geloven? Heel sterk.

En dat zijn we met ons allen, de lotgenoten, we blijven lopen met het lint, ieder jaar weer, na ieder incident met dodelijke afloop weer, na elke moordpartij weer. Want we willen blijven geloven in een wereld waar geweld niet als normaal wordt beschouwd. We willen blijven geloven in de kracht van geweldloos verzet. Waar dan ook. En in mij begint een stemmetje een liedje te zingen, een liedje dat ik hoorde als kind in de hervormde kerk in Vught en ik neurie het zacht voor me uit:

*Jezus zegt dat hij hier van ons verwacht
Dat wij zijn als kaarsjes brandend in de nacht
En hij wenst dat ieder tot zijn ere schijnt
Gij in uw klein hoekje en ik in 't mijn*

*Jezus zegt ons ook dat 't zo donker is
Overal op aarde zonde'en droefenis
Laat ons dan in het duister heldere lichtjes zijn
Gij in uw klein hoekje en ik in 't mijn*

Wil Vreeburg

LIEDJE

Druk bezig met de Cocon, blijft dat liedje van Wil bij mij hangen. Zondagsschool Nijmegen.

Het is vlak na de oorlog.

Mijn meeste vriendinnetjes zijn katholiek en bij hen thuis hangt boven de deur van de huiskamer een kruisbeeld met een palmtakje ertussen gestoken en staat er op een console aan de muur een Maria-of Heilig Hartbeeld.

De vriendinnetjes slaan kruisjes en gaan op zondag met een miniscuul petje op het achterhoofd naar de mis in de kerk aan het Keizer Karelplein.

Zij mogen vaak bruidje zijn in een processie en hebben als ze Communie doen een prachtige witte prinsessenjurk aan met

bijpassende handschoentjes, tasje, kantsokjes en glimmende lakschoentjes, met als klap op de vuurpijl een parelkroontje in het haar. En ze krijgen die dag héél véél cadeautjes.

Ons “geloof” is, daarbij vergeleken, saai.

Wij zijn voor het eten alleen maar “even stil”.

Mijn ouders zijn lid van de NPB, de Nederlandsche Protestanten Bond.

Een levenspartner uit het verleden, streng in de leer grootgebracht, zei destijds meewarig:

“ Ach Lucrea, dat is toch geen gelóóóóf!

De NPB “kerkt” op zondag in een gebouw aan de Oranjesingel. Via een trap opzij in de zaal kun je naar een hoog balkon met balustrade.

Van tien tot elf is er Zondagsschool.

We luisteren naar bijbelse verhalen en zingen tussendoor liedjes. Om elf uur begint de dienst. Apetrots ben ik als ook mijn ouders, moeder met grote hoed op, het gebouw binnenkomen.

Het is Kerst 1947 of 1948.

Ik moet solozingen vanaf dat balkon.

Na elk couplet valt het kinderkoor in.

Mijn blauwe jurk met wit kraagje lijkt mooi.

Moeder heeft er een eigen wollen japon met een wafeltjespatroon, voor uitelkaar getornd.

Ik weiger echter pertinent die kriebeljurk aan te trekken en daarna heeft ze hem, uit wanhoop, uiteindelijk maar gevoerd.

Ondanks dat voel ik als ik tegen de balustrade aanleun, de stof in mijn buik prikken....

Mijn zangbundeltje van de Zondagsschool is een beduimd boekje met een bruin kaftje.

Raar genoeg staat dat versje van Wil er niet in. Ik blader wat. Ineens schiet ik helemaal vol.

Ach ja, dat moest ik zingen!

**Kindje slaap, slaap gerust,
Moeder heeft je zacht gekust.
't Englenkoor houdt stil de wacht,
In deez' heil'gen, zaal'gen nacht.**

Het is eigenlijk een heel toepasselijke tekst, want ik heb mijn oudste dochter in de Kerstnacht gebaard., maar ik kan door mijn tranen heen alleen maar Facco in zijn wiegje zien liggen en als volwassen man in zijn kist. Zulke momenten overvallen je.

Helemaal onderuitgehaald en dat alleen omdat Wil een liedje voor zich uit liep te neuriën....

De Cocon heb ik even moeten laten rusten.

Geloof blijkt achteraf zeer betrekkelijk.

Als 11-jarige wil ik graag een antwoord:

“Waarom zijn we eigenlijk altijd ‘even stil’?”

Waarop mijn vader zegt: “Goeie vraag, het is ook flauwe kul, we houden er meteen mee op!”

En laatst herinneringen ophalend met mijn oude buurmeisje, met wie ik na zestig jaar nog steeds bevriend ben, zegt ze:

”Meid, ik moest ‘s zondags altijd met pa naar de ochtendmis. Als we bij de kerk waren zei hij: Eén keer er in of drie keer eromheen?

Dat laatste haalden we nooit, want we gingen lekker naar de Waal, boten kijken. Op tijd voegden we ons weer bij de kerkverlaters en hoorden zo waar de preek over was geweest. Was moe bij onze thuiskomst ook blij!”

Lucrea

RECENSIE

Recensie op het boek Wraakgevoelens uit het Maandblad Geestelijke Volksgezondheid van september 2009-10-07

De nietsvermoedende lezer denkt met dit boek misschien weer een nieuwe misdaadroman in handen te hebben, maar dit is slechts schijn.

De ondertitel geeft de juiste inhoud weer: 18 verhalen van voornamelijk moeders van vermoorde kinderen.

Ze vertellen over de gevolgen van het misdrijf: het enorme verdriet en de hardnekkige behoefte aan wraak op de daders.

Simon Vuijk zet de lezers van misdaadromans nu eens echt op een ander spoor. Het gaat niet over de motieven van de moord en de manier waarop. Nee, het is de enorme klap die tientallen Nederlandse families jaarlijks treft. Van het ene op het andere moment stort hun wereld in en moeten de nabestaanden de veerkracht vinden verder te gaan. Hierin schuilt de grote waarde van het boek. Lotgenoten die hun ervaringen vertellen en anderen daarmee praktisch en emotioneel steunen. Nabestaanden vinden elkaar in verenigingen, zoals de Vereniging Ouders van een Vermoord Kind (VOVK), Aandacht doet Spreken (ADS) en de Vereniging voor Veiligheid, Respect en Solidariteit (VVRS). Naast emotionele steun treden de nabestaanden ook gezamenlijk op richting media en justitie; zo is er spreekrecht voor ouders in de rechtszaal en sinds kort smartengeld voor nabestaanden.

Wraak en verdriet

Wraak is in onze samenleving de meest genegeerde menselijke behoefte volgens Nico Frijda (De emoties, 1988). De verhalen van bijna alle nabestaanden in dit boek bevestigen dit.

De moeder van Katja Suringa, wiens dochter door haar eigen partner werd vermoord, zegt: 'Enorme energieën, die ik niet eerder kende, komen in me los. Intense woede kolkt als kokende lava door mijn lichaam. In explosies moet het eruit. Dood moet hij, enorm dood. Met een kussen sla ik op het bed en gil ik alle hoeken vol. Ik denk hierbij aan hem.

Als vacuüm gezogen in een cocon, zo beleef ik de wereld of juist niet.

Ik leef in een tijd- en ruimteloze wereld, verleden, heden en toekomst smelten ineen. Ik kan niet meer terugdenken en geen uur vooruit. Alles is nu! Ik heb nooit geweten dat ik zo agressief kon zijn.'

De moeder van Natasja Veenman die op 26-jarige leeftijd door haar ex-vriend werd vermoord, is kwaad, maar heeft vooral medelijden met de laffe dader. Bij haar staat het verdriet voorop, het intens gemis van haar dochter, dag in, dag uit.

Ze vindt troost in een gedicht van Natasja:

'Als ik morgen dood ga/ Leef dan gewoon door/ Want je hebt me laten weten/ Dat als ik er niet meer ben/ Je me nooit zal vergeten.'

Hulp

Verschillende nabestaanden vertellen in *Wraakgevoelens* over de ontvangen professionele hulp, met wisselend succes.

De vader van Wikky Pannenburg komt met PTSS-klachten bij de GGZ. Hij ziet dat de moordenaar, zijn schoonzoon, alle begeleiding gratis krijgt, maar dat hijzelf overal achteraan moet en dit bovendien zelf moet betalen.

De moeder van de doodgestoken Sabrina Smit voelt zich erg geholpen met EMDR: 'Het is een schijnbaar eenvoudige behandeling met oogbewegingen. De therapie slaat aan, de

ergste symptomen verdwijnen. Ik krijg eindelijk huilbuien! En woedeaanvallen.... Alles komt eruit, dankzij de EMDR.

De uitbarstingen verlopen altijd hetzelfde.

In mijn lichaam stijgt iets van beneden naar boven. Mijn ogen beginnen te rollen en ik laat mijn urine lopen. Vervolgens vindt de bom, die sinds de moord in mij rondzwerft, een uitweg.'

Zingeven

Als je kind in het buitenland vermoord wordt, dan heb je met nog meer ingewikkelde juridische zaken te maken, zoals de ouders van Caroline Pino ondervonden. Caroline werd ergens langs een Franse snelweg vermoord, de dader is nooit gevonden. De moeder heeft, samen met andere moeders, de werkgroep SAM-B (Steun en Assistentie bij Moord in het Buitenland) opgericht om druk uit te oefenen op het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Ook Hester van Nierop werd in het buitenland vermoord. In de Mexicaanse-Amerikaanse grensstad Ciudad Juarez werd ze verkracht en vermoord. Hester was niet de enige vrouw die dit lot trof. Samen met *Amnesty International* wilden haar ouders aandacht vragen voor deze problematiek. Ze richtten de Stichting Hester op die zich inzet voor de opvang van vrouwen in deze stad. De ouders van Hester hebben de veerkracht om de dader (die nooit is gevonden) te vergeten en met deze stichting zin te geven aan hun enorme verlies.

Met de 'Nienke-well' en een bankje op de plaats van de moord trachten nabestaanden van Nienke Kleiss een vorm te vinden om haar te gedenken. De *well* is een waterbron in Kenia die voor de plaatselijke bevolking van levensbelang is. De moeder van Nienke, Yolande Kleiss, vertelt over de langdurige en extreem zware belasting door het strafproces en de grote mediabelangstelling. De zaak die in de media bekend werd als de 'Schiedammer parkmoord' kende vele juridische dwalingen. Na een strafproces en veroordeling blijkt na vier jaar dat de verkeerde man vastzit en het justitiële en mediacircus opnieuw begint. Justitie keert de man die ten onrechte heeft vastgezeten zeshonderdduizend euro uit, maar de ouders krijgen niets en moeten zich weer met justitie en de media gaan verhouden – net op het moment dat ze zich weer richten op de toekomst.

Uit dit voorbeeld blijkt dat de formele ondersteuning van de nabestaande ouders op vele fronten tekortschiet.

Levenslang

De achttien verhalen zijn een opsomming van ervaringen van mensen van wie het leven na de moord op hun kind drastisch is veranderd. Boosheid en wraakgevoelens overheersen: 'Wij hebben levenslang en de daders lopen straks weer vrij rond'.

Ik krijg de indruk dat die ouders die de moordenaar uit hun gedachten kunnen verdrijven en hun (veer)kracht gebruiken om de aandacht op andere zaken te richten, beter functioneren. Een beeld dat aansluit bij het beperkte onderzoek dat op dit gebied verricht is (Murphy in M.S. Stroebe e.a., *Handbook of bereavement research and practice*. Washington: APA, 2008. Opvallend is dat de ouders (57%) die vijf jaar na de dood van hun kind enige mate van betekenis hadden kunnen geven aan het verlies, gezonder waren en meer tevreden met hun leven dan de groep die geen betekenis hieraan hadden kunnen geven. Murphy stelt dat de ouders van vermoorde kinderen twee extra rouwtaken hebben, namelijk het minimaliseren van de 'terreur van de zinloosheid' en het maximaliseren van de waarden in het eigen leven.

Complimenten aan Simon Vuijk die net als in eerdere boeken, zoals *De moord op Maja Bradari...* (2008), integriteit toont bij de aanpak van dit zware onderwerp. Zijn betrokkenheid en distantie maken de persoonlijke drama's van de ouders zo invoelbaar. Het zijn goed lopende verhalen, mooi vormgegeven, met bij ieder verhaal een foto van het slachtoffer.

Het grootste compliment gaat uit naar de ouders die opnieuw hun verhaal wilden vertellen en daarmee lotgenoten en diverse groepen professionals een dienst bewijzen.

Ik raad dit boek dan ook zeker aan, aan medewerkers van justitie en politie, hulpverleners, journalisten (toon respect voor de privacybehoefte van nabestaanden!) en anderen die beroepsmatig te maken hebben met nabestaanden van vermoorde personen.

Jos de Keijser

Klinisch psycholoog, Rijksuniversiteit Groningen en GGZ Friesland.

NA DE MOORD

VOOR MOORDENAARS STAAT EEN LEGER VAN HULPVERLENERS KLAAR, MAAR NABESTAANDEN MOETEN ZICH ALLEEN ZIEN TE REDDEN. HOE DOEN ZIJ DAT?

Jaarlijks worden in er Nederland zo'n tweehonderd moorden gepleegd. Het leven van de nabestaanden wordt volledig op zijn kop gezet. Hoe gaan zij om met hun traumatische verlies en lukt het ze ooit de klap te verwerken? 'Twaalf jaar later zijn we nog steeds bezig ons leven op te pakken.' Vijf portretten van achterblijvers.

Gerlof Leistra Foto's Suzanne van de Kerk

Een moord is als een plotselinge, verwoestende aardbeving. Bij een ernstige ziekte kunnen nabestaanden zich voorbereiden op de dood en afscheid nemen. Bij moord is het verlies onverwacht. In duizenden huiskamers zijn de doden zichtbaar aanwezig in de vorm van een foto of een schilderij. De een probeert het verlies in stilte te verwerken, de ander wil er dag en nacht over praten. Wat de nabestaanden gemeen hebben, is dat hun leven nooit meer hetzelfde zal zijn.

Zolang de zaak niet is opgelost, tasten de nabestaanden in het duister. Velen beklagen zich over de gebrekkige informatie tijdens het onderzoek door de politie. Maar er zijn ook positieve ervaringen met familierechercheurs. Een betrokken officier van justitie kan voor de nabestaanden het leed rondom het proces een beetje verzachten.

De impact is groot, maar bij iedereen verloopt de verwerking anders. Dat leidt vaak

tot onderlinge spanningen in relaties. In 60 tot 70 procent van de gevallen eindigen die zelfs in een scheiding. Mensen raken in financiële problemen en verliezen soms hun werk. Ze kunnen zich niet concentreren of missen de energie. Met hun woede kunnen ze geen kant op.

Sinds 1 mei 2004 kunnen nabestaanden een schriftelijke slachtofferverklaring opstellen. Die wordt in het strafdossier opgenomen. Ook hebben ze sinds 1 januari 2005 spreekrecht in de rechtszaal. Die erkenning doet ze goed. In spraakmakende zaken is er volop aandacht voor de nabestaanden. Maar na de rechtszaak staan ook zij er alleen voor. Voor daders is er zo nodig een leger hulpverleners, de nabestaanden moeten het zelf maar uitzoeken.

Achter elke moord gaan volgens de Groningse psycholoog Herman de Mönning (57) minimaal vijf nabestaanden schuil die langdurig onder een zware last gebukt gaan (zie 'Het gemis is een hemd dat je nooit kunt uit-

trekken' op pagina 18). Diverse stichtingen komen op voor de belangen van nabestaanden. De bekendste zijn de Vereniging voor Veiligheid, Respect en Solidariteit (VVRS) en de Vereniging Ouders van een Vermoord Kind. Al meer dan een jaar zamelen ze geld in voor een landelijk monument (zie 'Symbolische muur tegen geweld' op deze pagina).

Ook Slachtofferhulp Nederland wil meer aandacht voor nabestaanden. Sinds begin dit jaar zijn er na een proefproject landelijk twaalf zogeheten casemanagers levensdelicten aangesteld. Zij kunnen voor de nabestaanden allerlei praktische zaken regelen en kunnen doorverwijzen naar gespecialiseerde hulpverleners voor opvang.

Dineke Peterse (37) begeleidt vanuit Lelystad twintig cliënten in vijftien zaken. 'In de eerste dagen na de moord heb ik intensief contact. De mensen zijn blij dat er iemand is die ze alles uit handen kan nemen. We houden contact tot een half jaar na de onherroepelijke uitspraak, maar het kan ook veel langer duren.'

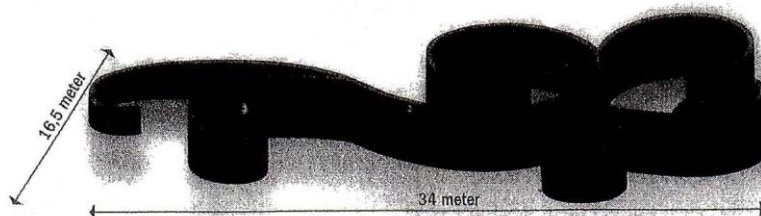
De VVRS, die streeft naar een verbeterde wetgeving voor de slachtoffers en nabestaanden, vindt dat de psychische hulpverlening moet worden vergoed. 'Desnoods levenslang,' zegt voorzitter Greetje Schmitz (63). 'Nabestaanden moeten ook recht hebben op een gratis advocaat. Verder vinden wij dat moordenaars na hun vrijlating niet mogen terugkeren in de omgeving van de nabestaanden. Bij noodgedwongen verhuizing als gevolg van een moord moeten de kosten voor de nabestaanden worden vergoed.'

Bij de Eerste Kamer ligt al een tijdje het wetsontwerp ter versterking van de positie van het slachtoffer. Maar dat is vooral bedoeld om de positie van gedupeerden van een misdrijf in het strafproces te versterken. Elsevier sprak met vijf nabestaanden over de manier waarop de moord hun leven op zijn kop zette en hoe ze daarmee proberen te leven. ■

Symbolische muur tegen geweld

In het landschap bij het Drentse dorp De Wijk komt een landelijk monument. De organisch gemetselde slingermuur van rode baksteen – een ontwerp van kunstenaar Irene Fortuyn – is bedoeld als herdenkings- en bezinningsplek voor slachtoffers en hun

nabestaanden. Daarnaast is het een signaal tegen geweld. Naast dit monument komt er een website met een virtuele muur. Die zal bestaan uit een open gedeelte voor publiek en een gesloten gedeelte voor nabestaanden. Het monument is een initiatief van de Stichting Muur Tegen Geweld, die al bestaat sinds 2001.

Uit de Elsevier van 21 februari 2009.

VERDER NA MOORD

Op 31 oktober ging Herman de Mönnink, rouw- en traumatherapeut, met ons in gesprek. Hier volgt een impressie van deze middag.

Twee thema's stelde Herman in het middelpunt, namelijk het herwinnen van kracht en het reduceren van stress. Hoe kan je die stress kwijtraken? Want dat was voor hem gesneden koek: na zo'n vreselijke gebeurtenis als moord ontstaat negatieve stress. Aanhoudende negatieve stress heeft uiteindelijk ook een heel slechte invloed op je gezondheid en geestelijk welzijn!

Woede, verdriet en angst zijn de veroorzakers van die negatieve gevoelens, dat is ons natuurlijk wel bekend. Van het ene moment op het andere is gebleken dat een dreiging, zoals moord echt bestaat! Het is ons overkomen.

Hoe raak je je angst kwijt, of hoe vind je een weg om bijvoorbeeld je boosheid op een goeie manier te uiten? Dat blijkt heel verschillend te zijn en er is geen specifieke richtlijn voor te geven, behalve dan dat je door moet blijven zoeken tot je iets gevonden hebt om die negatieve gevoelens van je af te kunnen gooien. Het maakt niet uit... fietsen, kickboksen, met een tennisracket op een kussen slaan... lege plastic flessen tegen een muur gooien, neem desnoods een stapeltje oud serviesgoed.

Als je maar zorgt dat je omgeving er geen hinder van heeft: boos worden zonder destructie. Het is ook belangrijk dat je je zowel fysiek als in woorden uit.

De klap van de moord is zo heftig geweest en plotseling, je valt als het ware in een diepe afgrond. Je hebt soms niet eens in de gaten dat je zo'n eind naar beneden valt. Je komt terecht in een soort onbekend niemandsland.

Je hebt een tijd nodig om de draad weer enigszins te kunnen oppakken.

Die overgangperiode kan jaren duren langzaam probeer je weer stapje voor stapje uit die afgrond omhoog te klimmen.

Die overgangperiode is ook nodig. Soms wordt die overgeslagen door bijvoorbeeld verslaving, of verschrikkelijk hard werken. Maar vroeg of laat breekt dat op.

Zinnen die bij mij bleven hangen waren:

Relaties hebben een hoog percentage risico op echtscheiding. Vaak reageert de een heel anders dan de ander, geef elkaar de ruimte, tolereer elkaars reacties!

Voor moeders, meer dan voor vaders is het een oerpijn. Moeders lopen dan ook een hoger risico op bijvoorbeeld verkeersongelukken.

Het contact met hulpverleners hoeft niet altijd te klikken. Krijg je iemand tegenover je die je niet aanspreekt of die je niet ligt, aarzel niet en zoek gewoon een ander.

Daders kan je zien als mensen die vals gemaakt zijn in hun opvoeding.

Het werkt net als bij dieren. Daarmee is er geen enkel excuus voor wat ze gedaan hebben, maar regelmatig zie je dat daders de agressie die zij hebben meegemaakt botvieren op een onschuldige ander.

Laat dat explosieve mengsel van woede en boosheid eruit komen. Ook als het je kinderen of kleinkinderen zijn.

Het geeft niet als ze op de achterbank van de auto een moord zitten te beramen tegen de dader die hun oom heeft vermoord, tenzij het vaste vormen aanneemt.

Dat moet je zien als spel, het is hun manier om die negatieve gevoelens kwijt te raken, zowel in woord als in spel. Zoek ook bij hen manieren zodat ze hun boosheid, verdriet of angst kwijtraken.

Probeer ook je eigen pijn, boosheid en agressie in goede banen te leiden.

Herman vroeg Nico en Joke hun verhaal te vertellen over de moord op hun dochter Judith. Hun verdriet, hun woede en angsten en hoe ze hiermee om waren gegaan.

Nico en Joke zaten met Herman in de kring die wij vormden. Het werd een heftig en

aangrijpend verhaal. Maar ook zo herkenbaar!
Iedereen kwam wel ergens iets tegen dat hij
zelf ook zo had ervaren. Aan het eind was er
ruimte om vragen te stellen.

Daarna vertoonde Herman een film over
'The garden of peace', een monument van
gedenkstenen in Boston. Prachtig!

Tot slot vroeg hij aan iedere aanwezige in een
woord of korte zin de middag te omschrijven.

Hele intensieve middag;
We konden ons verhaal weer kwijt;
Herkenning;
Heeft druk op me gezet na te denken;
Je beleeft het weer helemaal;
Godsvertrouwen;
Waardevol;
Veel herkenning;
Hoopvol;
Heel complexe materie;
Ik blijf fietsen;
Niet alleen staan in je verdriet;
Heel herkenbaar anders;
Veel steun aan elkaar;
Bevestiging dat je verder kunt;
Heel indrukwekkend;
Chaos;
Te veel om te verwoorden;
Van waarde;
Aangrijpend, leerzaam;
Minder waardevol;
Herkenning;
We gaan samen de draad oppakken;
Erg goed, veel geleerd;
Waar blijft mijn boosheid?;
Mijn boosheid kwam na tweeënhalft jaar;
We vechten ervoor dat jeugdzorg Groningen
van de kaart wordt geveegd, vanwege de
wantoestanden met onze kleinkinderen;
Leerzaam;
Waardevol;

Nadenken;
Warme deken;
Duidelijk;
Veel stof tot nadenken;
Blijven nadenken;
Geen idee;
Thuis ga ik kijken naar goeie stappen;
Ik ga zelf beslissen wat ik wel en niet meer
wil; Waardevol, ik probeer te overleven;
Ik ga een therapeut zoeken;
Na de moord is het goed met me gegaan, ik
heb geen bitter verdriet;
Ik wil iets uit de middag halen van sterkte;
Emotioneel;
Identificatie: na elf jaar ga ik zoeken;
Ik wil een gesprek;
Je gebondenheid met lotgenoten heb ik weer
gevoeld.

Het was een heel bijzondere bijeenkomst,
hopelijk zien we Herman nog eens terug!

Arsène van Nierop

*Herman de Mönnink heeft binnenkort een
gesprek met rechters. Hij wil graag - vanuit
onze ervaring als nabestaanden van moord -
horen wat rechters wel en niet moeten doen
richting nabestaanden van moord. Mocht je
hier ideeën over hebben, mail ze dan naar:*

*monnink@verlieskunde.nl
(website: www.verlieskunde.nl).*

Bij voorbaat dank.

Herman de Mönnink

SAMEN NAAR DE FILM

*God heeft met alles een bedoeling,
ook met het KWAAD*

Met deze uitspraak door de hoofdpersoon in de film *Troubled Water* begon en eindigde de film onder regie van Eric Poppe.

Thea Sebregts en ik hadden besloten om hem op 16 september samen te gaan zien.

Hij bevatte thema's waarmee wij de afgelopen jaren, na de dood van ons kind, worstelen.

Goed/Kwaad/Schuldgevoelens en Rouw.

De film zette ons letterlijk en figuurlijk in ons eigen proces, de worsteling om te leven met de dood door moord van je kind.

De hoofdpersoon Jan Thomas komt na acht jaar wegens goed gedrag vervroegd uit de gevangenis, waar hij voor moord was veroordeeld. De moordenaar bleek een vriendelijke jongeman, die na zijn invrijheidstelling weer een plaats in de samenleving probeerde op te bouwen.

Dat lukte aanvankelijk, later kwam het toch allemaal uit en blijkt dat de samenleving hem blijft veroordelen.

Eens een moordenaar altijd een moordenaar.

Met gevoelens van verbijstering, anderzijds van herkenning, keek ik naar de film.

Ik realiseerde me dat iemand die een moord op zijn geweten heeft en zijn straf heeft uitgezeten, ook weer recht heeft op een plaats in de samenleving. Voor mij maakt het alles uit hoe een dader zich uitspreekt over zijn daad. Heeft hij daar spijt van en wordt hij verteerd door schuldgevoelens daarover, dan ben ik bereid om daar naar te kijken en hem nog een kans te geven. Is dat niet het geval, en negeert hij de nabestaanden alsof zij er niet toe doen, dan krijgt hij van mij geen enkel krediet meer.

In de film viel ook het woord vergeving. Daarop kwam een mooi antwoord, vergeven kan niet, verzoenen en accepteren wel.

Maar wat is het verschil tussen vergeven en verzoenen? Verzoenen met een dader lijkt me ook discutabel. Hoe moet ik dat zien?

Joh, kom hier, hand gedrukt, we verzoenen ons. Ik denk hierbij aan de waarheids- en verzoeningscommissie in Zuid Afrika, die mensen ook trachtte te verzoenen met hun lot. Maar misschien begrijp ik dat verkeerd.

Wat ik ook aangrijpend vond in de film was de houding van de moeder, nadat zij geconfronteerd met de dader, hem overal volgde. Ze ging uiteindelijk zover dat ze een kind dat bij hem achterop de fiets zat, ontvoerde en in haar auto meenam. Tijdens die autorit waarschuwde ze het kind, een jongetje van een jaar of vijf, dat de man gevaarlijk was en hem wilde vermoorden. Op dat moment veranderde er iets in de uitdrukking op het gezicht van het jongetje, dat tot dan toe alle vertrouwen in de vriend van zijn moeder had. Hier haakte ik af voor wat betreft de herkenning. Hoewel ik heel ver kon meegaan in de gevoelens van de moeder van het vermoorde kind beangstigde het mij ook om te zien hoe gek je kunt worden door zo'n groot verdriet dat je meedraagt.

Bij het verlaten van de bioscoop keken Thea en ik elkaar aan en zagen de tranen in onze ogen. Alles zo herkenbaar, we stelden vast dat de maker van deze film wel heel goed research moet hebben gedaan. Alles kwam voorbij, van begin tot eind zagen we de onmacht van mensen die een groot verdriet meedragen en van de dader die met zijn daad in het reine tracht te komen. Daarnaast de samenleving die het niet begrijpt maar toch oordeelt en veroordeelt.

Ik luisterde ook nog even naar de opmerkingen van de mensen om ons heen. Iemand zei, ja, zit goed in elkaar, die film. En wij vroegen ons af of ze er werkelijk iets van begrepen hadden. We concludeerden dat het zelfs bij het kijken naar een film zo is, dat mensen die het niet hebben ervaren, er geen ene moer van begrijpen. Daarvoor zijn ze te complex, onze gevoelens en de rouw na de moord op ons kind.

Wil Vreeburg

Verkorte uitgave Nieuwsbrief 3- juli 2009

Verdrietig nieuws

Het was stil de afgelopen weken vanuit Mexico. Ik kreeg wel geregeld informatie van Casa Amiga, maar de mailtjes van Esther Chávez bleven uit. Mijn ongerustheid bleek niet ongegrond. Irma Casas van Casa Amiga mailde me dat de gezondheid van Esther zodanig is verslechterd dat ze niet meer naar haar geliefde werk toe kan komen. Van Esther zelf hoorde ik daarna dat er uitzaaiingen van kanker in haar botten zijn geconstateerd. Ook Casa Amiga zal eraan moeten wennen dat ze zonder deze bevlogen vrouw verder moeten werken aan de ellendige situatie van de vrouwen in Ciudad Juárez. Nadat ik een mailtje naar Esther had gestuurd om haar in deze moeilijke periode te steunen heb ik natuurlijk informatie gevraagd bij Casa Amiga over de voortzetting van de organisatie. De vorige keer dat Esther uitviel had ze snel bijzonder vaardige vervanging gevonden. Gelukkig weet ik van de laatste keren dat ik er was dat Casa Amiga een heel goed georganiseerd bedrijfje genoemd kan worden. Ook deze keer werd ik hierin niet teleurgesteld. Degene die me al vorige maand mailde dat het slechter ging met Esther schreef ook in dit mailtje dat ik bij haar terecht kan met alle vragen die ik maar heb. Na twee jaar als vrijwilliger bij Casa Amiga te hebben gewerkt is ze er nu vier jaar in vaste dienst. Ze is psychologe en heeft daarnaast een graad in de sociale wetenschappen. Ze is door Esther de afgelopen zes maanden getraind om haar te kunnen vervangen. Uiteraard heeft Casa Amiga ook een actief bestuur dat meedenkt over alles wat er gebeurt. We hoeven ons dus niet druk te maken, het werk van Casa Amiga gaat gewoon op dezelfde voet door. En Esther zelf is ook een taaie! In een mailtje dat ik net ontving schreef ze dat ze met een nieuwe therapie is begonnen en dat ze toch ook weer een bezoekje aan Casa Amiga heeft gebracht. Ze haalt ook aan hoe blij ze is te weten zich zo verbonden te voelen met de

stichting Hester omdat we samen strijden voor de veiligheid van vrouwen die zo gebukt gaan onder het geweld dat heerst in Ciudad Juárez. Ze stuurt ons al haar liefde in de wetenschap dat we doorvechten en wenst ons vrede.

Laatste stand van zaken in Mexico

De verkiezingsstrijd voor het Mexicaanse Congres is in volle gang. Op 5 juli gaan de Mexicanen naar de stembus om hun stem uit te brengen voor het Huis van Afgevaardigden. Ook zullen er gelijktijdig in tien deelstaten en het federale district regionale verkiezingen worden gehouden. Veel politici verkondigen mooie woorden over het verbeteren van de veiligheid en het tegengaan van het geweld tegen vrouwen. Maar voorlopig blijft het bij verkiezingsbeloften, in werkelijkheid is er nog steeds een lange weg te gaan.

Weinig vertrouwen in leger

Zo werden er onlangs in het tijdbestek van 24 uur in Mexico minstens negentien moorden gepleegd. Elf vonden er plaats in Ciudad Juárez, zo meldden de autoriteiten. Onder de slachtoffers was onder meer de 44-jarige Manuel Arroyo Galván, een sociologieprofessor aan de autonome universiteit van Ciudad Juárez. Zo'n 2000 studenten en leden van ngo's zijn de straat op gegaan om te protesteren voor een veiligere situatie. De demonstranten vroegen niet alleen om opheldering van de moord op Arroyo Galván. In het afgelopen half jaar zijn nog een hoogleraar en een student vermoord en twee studentes van dezelfde universiteit vermist, alle zaken zijn nog onopgelost.

De demonstranten hebben maar weinig fiducia in het Mexicaanse leger. Ze beweren dat het leger slechts 'simuleert' dat ze ten strijde trekt tegen de georganiseerde misdaad. Ondertussen blijven de drugsbendes elkaar nog steeds uitmoorden, waarschuwen ze. Daarnaast berichten diverse lokale kranten deze maand over agressief optreden van het leger tegenover de media. Zowel journalisten als fotografen hebben bedreigingen en agressie gemeld, ook zou het leger materiaal in beslag hebben genomen.

Arsène van Nierop

Wil je de volledige nieuwsbrief per mail ontvangen? Mail dat dan naar

steun@hester.nu

www.hester.nu

NIEUWSBRIEF SLACHTOFFERBELEID

Nr 40 September 2009 en Nr 41 oktober 2009

Werkbezoek aan slachtofferloket Utrecht.

Op 19 augustus bezocht directeur-generaal Preventie, Jeugd en Sancties, mevrouw Dineke ten Hoorn Boer, het slachtofferloket Utrecht. Het werkbezoek was bedoeld om een indruk te krijgen van het werk dat wordt verricht op het loket en wat dit voor slachtoffers betekent.

De voorzitter van de stuurgroep van het slachtofferloket in Utrecht, Mieke Jansen, en de coördinator van het loket, Eelco Knops, vertelden hoe het loket in Utrecht is ontstaan en wat er sindsdien is gebeurd.

Sinds vorig jaar neemt het loket deel aan de pilot Vernieuwd Slachtofferloket.

Sindsdien is er veel veranderd.

Via gesprekken met medewerkers van het OM, Slachtofferhulp Nederland en de politie kreeg de DG (directeur-generaal) een goed beeld van de werkzaamheden en wat de medewerkers daarbij zelf ervaren als positieve punten en punten die nog voor verbetering vatbaar zijn.

Een veel gehoord voordeel van het vernieuwd slachtofferloket is bijvoorbeeld dat medewerkers elkaar makkelijker kunnen bereiken en helpen, nu ze zo bij elkaar zitten. Dat er ook vrijwilligers van Slachtofferhulp Nederland op het loket werkzaam zijn, werd eveneens als een positief punt genoemd. Verder werd het combineren van verschillende slachtoffergesprekken, zoals voor de voeging, voor de schriftelijke slachtofferverklaring en het gesprek met de officier van Justitie, als een positieve ontwikkeling aangehaald.

Er waren ook nog genoeg verbeterpunten, bijvoorbeeld de lange periode die poststukken in het gebouw doorbrengen voor ze bij de juiste medewerker aankomen. Dit kan funest zijn bij bijvoorbeeld het opsturen van een onderbouwing van een schadepost op een voegingsformulier die over twee dagen ter zitting wordt behandeld. Ook de moeilijkheden

die er soms zijn om juiste informatie te kunnen verstrekken aan slachtoffers (bv over verlof) kunnen tot frustraties leiden. Een wens die leeft is een terugkoppeling van de rechtbank over de voeging, wanneer deze geheel of gedeeltelijk niet wordt toegewezen.

Wanneer deze toelichting er wel zou zijn, zouden de medewerkers daar van kunnen leren voor volgende voegingen.

Slachtofferloket Utrecht had een slachtoffer uitgenodigd om te vertellen over de dienstverlening die ze had ontvangen. Zij was positief, maar noemde ook verbeterpunten.

In haar geval had de officier van Justitie geen tijd gehad om een gesprek met haar te voeren, ondanks dat zij dit wel had aangevraagd. Hierdoor had zij veel onbeantwoorde vragen en had zij het gevoel dat de officier onvolledig ingelicht was tijdens de zitting.

De DG gaf al tijdens het bezoek aan onder de indruk te zijn van het hechte team en de goede sfeer op het loket. Ook vond ze het prettig om een onderwerp waar ze al wel een aantal keren op hoofdlijnen over gesproken had nu eens in de praktijk te zien. Juist de details maken de effecten van de vernieuwingen van het slachtofferloket, en ook de verbeterpunten die er nog zijn, zichtbaar. De DG wil over een jaar graag in gesprek met de vier aan de pilot deelnemende slachtofferlokets om de stand van zaken te horen. Het aanbod van Mieke Jansen om over twee jaar weer te komen kijken bij het slachtofferloket in Utrecht om te zien hoe dit loket zich verder heeft ontwikkeld, nam zij graag aan.

Versterking Positie Slachtoffers

De Eerste Kamer commissie heeft op 30 juni 2009 besloten de verdere procedure van de wet Versterking Positie Slachtoffers tot nader orde aan te houden. Dit om een gezamenlijke plenaire behandeling met de wetsvoorstellen Partiële wijziging Wetboek van Strafrecht inzake rechtsontwikkelingen, internationale verplichtingen en geconstateerde wet-technische gebreken en leemten en met het wetsvoorstel Verplichte medewerking aan een bloedtest in strafzaken mogelijk te maken. Over deze laatste wetsvoorstellen heeft de Eerste Kamer nog een aantal vragen gesteld aan de minister van Justitie.

Nadat deze vragen naar alle tevredenheid zijn beantwoord kan de Eerste Kamer een datum voor plenaire behandeling bepalen.

Jubileum Slachtofferhulp Nederland

Goede slachtofferzorg kan ertoe bijdragen dat slachtoffers van een delict of calamiteit na enige tijd inzien dat wat hen is overkomen (uiteindelijk) ook positieve gevolgen heeft gehad. Zo geven voormalige slachtoffers aan nu een sterker zelfbeeld te hebben, beter te kunnen relativeren en meer te kunnen genieten. Een hoopgevende conclusie uit de bijdrage van psychotraumatoloog Rolf Kleber aan het jubileumcongres ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van Slachtofferhulp Nederland. Kleber baseert zijn uitspraak op verschillende onderzoeken naar de gevolgen die schokkende gebeurtenissen, zoals geweldsdelicten of rampen, op slachtoffers kunnen hebben.

Hij vroeg echter speciale aandacht voor het opmerkelijke verschil tussen autochtone en allochtone slachtoffers. Deze laatsten blijken na een schokkende gebeurtenis veel vaker een posttraumatische stressstoornis te ontwikkelen. Doet zich dit bij autochtone slachtoffers of getroffen en ruwweg in één op de tien gevallen voor, bij allochtonen kan dit percentage – zo blijkt onder meer uit een analyse na de vuurwerkramp in Enschede - oplopen tot wel 40 procent. ‘Het is goed om deze verschillen nader te onderzoeken’, aldus Kleber.

Genadebrood

Circa 650 vrijwilligers, 250 beroepskrachten en ruim honderd externe relaties van Slachtofferhulp Nederland waren op 30 september bijeen in Utrecht, om het 25-jarig jubileum te vieren.

Directeur Jaap Smit bracht in herinnering hoe slachtoffers tot in de jaren '70, '80 genoeg moesten nemen met ‘de kruimels van het genadebrood’. Die tijd is gelukkig voorbij’.

De Nederlandse slachtofferzorg staat als een huis en dient internationaal als voorbeeld!’

Dat laatste bleek wel uit een filmpje, waarin verschillende internationale deskundigen op het gebied van slachtofferzorg zich zeer positief uitlieten over de Nederlandse praktijk.

Ook premier Balkenende, die een deel van het programma bijwoonde, stak nadrukkelijk de loftrumpet over wat de afgelopen 25 jaar op het gebied van slachtofferzorg is bereikt:

‘Er is veel vooruitgang geboekt, vooral ook door de inzet en vasthoudendheid van Slachtofferhulp Nederland’, aldus de minister-president. Om daar in één adem aan toe te voegen dat het werk nog niet af is.

Hij wees op nieuwe ontwikkelingen, zoals de Wet versterking positie slachtoffer in het strafproces, die – als ook de Eerste Kamer akkoord gaat – volgend jaar in werking treedt. Deze wet zorgt onder meer voor een betere informatievoorziening richting slachtoffer (onder meer het recht op inzage in relevante (proces)stukken) en regelt dat slachtoffers niet meer eindeloos zelf in de slag moeten met onwillige daders om de hen toegewezen schadevergoeding ook daadwerkelijk te krijgen. De overheid schiet het (resterende) bedrag voor en het Centraal Justitieel Incassobureau vordert dit bedrag terug van de dader. De minister-president sprak de verwachting uit dat de voorschotregeling een einde maakt aan het vaak ‘eindeloze gesoebat’ en alle ‘onprettige confrontaties’ met een onwillige dader.

‘Zo draagt deze regeling ertoe bij dat mensen hun leven weer kunnen oppakken. En daar is deze wet precies voor bedoeld.’

Niet meer weg te denken

Volgens de Nijmeegse hoogleraar strafrecht Ybo Buruma gaat het er bij slachtofferzorg in laatste instantie om dat mensen hun vrijheid terugkrijgen.

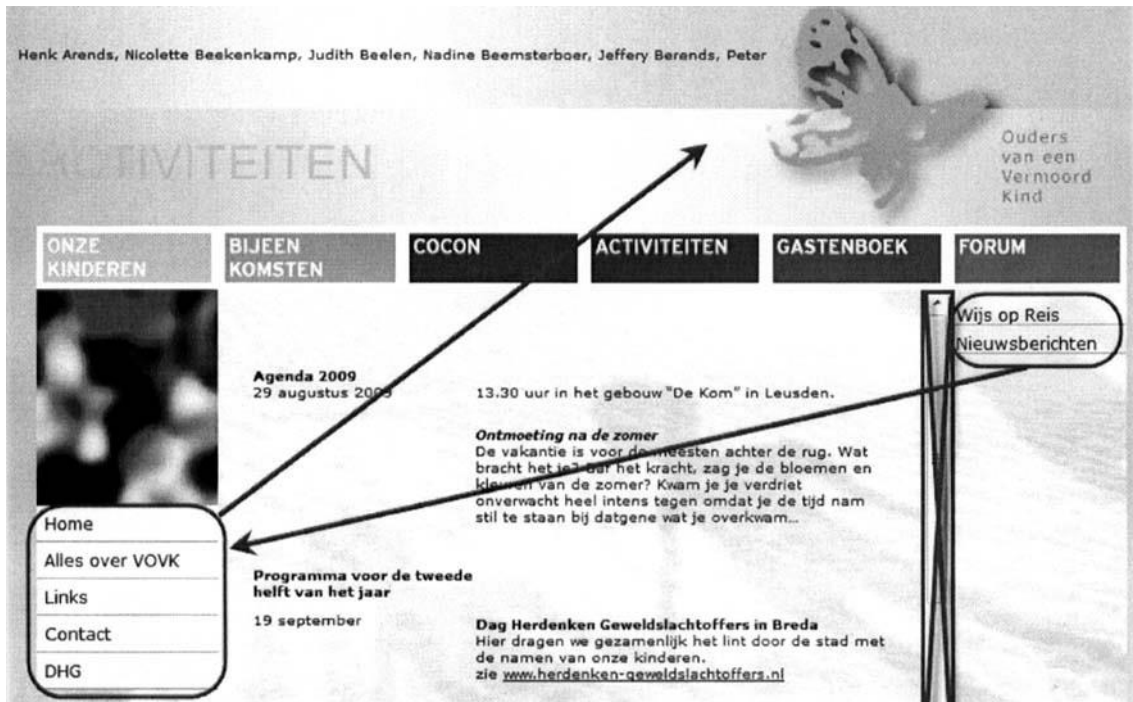
‘Een slachtoffer is, uitzonderingen daargelaten, niet a priori geïnteresseerd in geld.

Het overwinnen van de emotionele impact van het delict is veel belangrijker. Dat gevoel van overpowered zijn, niet meer uit vrije keuze kunnen handelen, maar onder dreiging van geweld iets moeten doen wat hij of zij uit eigen beweging niet zou doen, dat wil een slachtoffer te boven komen.’

‘Goede slachtofferzorg draagt er dan ook toe bij dat slachtoffers na verloop van tijd gesterkt en gelouterd uit dit proces naar voren komen, zo benadrukte ook minister Hirsch Ballin – niet in persoon aanwezig, maar wel op het grote scherm met een videoboodschap.

Deze toegenomen weerbaarheid werkt volgens de minister bovendien preventief tegen ‘herhaald slachtofferschap’, bijvoorbeeld bij huiselijk geweld.

Ook draagt adequate slachtofferzorg bij aan het herwinnen van het (geschokte) vertrouwen in maatschappij en overheid – in het bijzonder politie en justitie. ‘De samenleving heeft veel baat bij uw werk’, complimenteerde de minister de aanwezigen. ‘Goede slachtofferzorg is niet meer weg te denken uit onze samenleving, uit de rechtsstaat.’

De website van de VOVK leverde tot nu toe behoorlijk wat ergernis op. Het Fonds Slachtofferhulp Nederland die de site sponsort is van goede wille en ook de mensen die aan de site werkten waren dat. Het bleek toch een moeizaam proces en door allerlei redenen en omstandigheden gebeurde er weinig. Rutger Horbach, de schoonzoon van Jos en Wil Vreeburg bood in mei van dit jaar aan te helpen. Zijn aanbod hebben we eerst wat afgehouden omdat het zinvol leek eens te kijken wat er precies fout liep. De afgelopen periode hebben we, via mailverkeer, geprobeerd een eenheid te brengen in de lay-out. Tijdens het gesprek met Rutger bleek dat de indeling van de site hier en daar te wensen over laat. De volgende (verbeter)punten zijn onder de loep genomen.

- Het lint begon iedere keer als je op een nieuwe pagina ging kijken opnieuw. Dat wordt zodanig aangepast dat het door blijft lopen en ook kinderen achteraan in het alfabet, aan de beurt komen.
- Onderwerpen zoals: Home; Alles over VOVK en Contact staan nu linksonder. Zij kunnen beter een vaste plek bovenaan krijgen. Dan wordt het mogelijk per onderwerp de subonderwerpen, die nu rechts onder Forum staan waar zij eigenlijk niet bijhoren, links onder de bloemen te zetten. Het zou verder veel praktischer werken als de menu's uitklapbaar zouden zijn. Bijeenkomsten en Activiteiten kunnen beter één onderwerp worden, met verslagen van bijeenkomsten en een archief met de jaarverslagen. Onder het huidige Forum staat nu eigenlijk het nieuws. Onder het nieuwe Forum zou een echt forum moeten komen waar buitenstaanders, uiteraard gecontroleerd, commentaar kunnen leveren. Verder een intern forum voor de leden van de VOVK, in te loggen met een wachtwoord, en een archief uitsluitend bestemd voor bestuursleden, van alle vergaderverslagen, uitnodigingen, mededelingen van de notaris enz. Documenten zoals het jaarplan zijn voor iedereen toegankelijk.

Op dit moment wordt de site nog niet in elke browser probleemloos getoond. In Internet Explorer zijn er geen fouten maar in FireFox wel. Rutger en Arjen (die de site ooit technisch heeft ontwikkeld) denken nu samen na over de invulling van de genoemde verbeterpunten. In november hebben we van het Fonds Slachtofferhulp daarvoor al toezegging gekregen. We willen verder graag dat een aantal mensen verantwoordelijk wordt voor het plaatsen van publicaties op de site. Het streven is om half januari alle verbeterpunten draaiend te hebben. De site is al wel uitgebreid. De Cocons staan er vanaf maart dit jaar op en van de bijeenkomsten verschijnt steeds als nieuwtje op de Homepage een verslag. Ga eens kijken op www.vovk.nl !

Arsène van Nierop.

*en dit wijd heelal,
is dat dit droomrijk, waarvoor ik zal geven
al mijn geluk, zonodig, al mijn streven
en al de woorden, die ik schrijven zal.*

*Want zo er één land, waard om in te leven,
nog overblijft binnen dit wijd heelal,
is dat dit droomrijk, waarvoor ik zal geven
al mijn geluk, zonodig, al mijn streven
en al de woorden, die ik schrijven zal.*

Koos Schuur

19 december 2009.

Kerstbijeenkomst in Leusden. De dag waarop we elkaar ontmoeten om de namen te noemen van onze kinderen en tegelijk een kaars voor hen opsteken. We sluiten af met een gezamenlijke maaltijd.

INHOUD

Van de redactie	
Een goed 2004.....	
Van het bestuur.....	
Onze trouwe vrijwilliger.....	
Bezoek minister-president.....	
Het verhaal van Rik Vrolijk.....	
Gedicht Lieg lief.....	Eveline Vreeburg.....
Ieder zijn mening	Paul Kuiper/Wil Vreeburg.....
Wij herdenken.....	
Geweldsslachtoffers in Breda.....	
Dag Herdenken Geweldsslachtoffers.....	Wil Vreeburg.....
Liedje.....	Lucrea Kern.....
Recensie boek Wraakgevoelens.....	
Na de moord. Artikel uit Elsevier.....	
Bijeenkomst Herman de Mönnink.....	Arsène van Nierop.....
Samen naar de film.....	Wil Vreeburg.....
Stichting Hester.....	
Nieuwsbrief Slachtofferbeleid.....	
Website.....	

